

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, SZOMBAT 1925 augusztus 1.

204. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon szám: Kiadóhivatal 8—58. • Szerkesztőség 5—10.

Előfizetési ár negyedévre 135 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foceláve-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1 (Lalbach-palota)

Politika — próbára

A Radics-párt megtalálta azt a formulát, amivel áthidalja a mult követeléseit s a jelen kötelezettségei között tatóngó szakadékot. *Majd kipróbáljuk* — mondják mindenre, ami ellen eddig küzdöttek s amit ezután védelmezni fognak. Eddig politikai harcaik élet a vidovdani alkotmány ellen szegezték. Most azt mondják: *majd kipróbáljuk* az alkotmányt s ami nem válik be, annak megváltoztatásáért tovább is fogunk küzdeni. (Amíg ez a próba tart, addig még Pribicevics-csel szemben is védelmezni lesznek az alkotmánynak.) Ugyanígy mondhatják azt is, eddig republikánusok voltunk, de majd kipróbáljuk a királyságot, eddig követeltük a hadsereg leszerelését, de majd kipróbáljuk a hadsereget, követeltük a federalizmust, de majd kipróbáljuk a centralista államberendezést. Nem tudjuk, csak próbaképen csatlakoztak-e a parasztnacionáléhoz is s nem tudjuk azt sem, hogy külön horvát külpolitikát is csak próbaképen folytattak.

Nem volt elég a próba, Roberti kezdjük újra — éneklé Scarpia a második felvonásban. A kereskedelmi jog ismeri a próbára történt vételt, de az államtudomány csak most ismerkedik meg a próbára történő politizálással. S ha nem sikerül a próba, majd — Scarpia parancsára — újra kezdik is? Végére is annak van értelme, hogy szántógépet, vagy apamént próbára vásárolnak. De minek próbát tartani olyan jogi intézményekkel szemben, melyeknek könyvtárnyi irodalmuk van s melyek tekintetében határozott állásfoglalásnak, kialakult meggyőződésnek kell vezetnie a politikai pályára lépőt a legelső pillanattól kezdve. Hiszen ezek a meggyőzések, ezek az állásfoglalások határozzák meg a politikai pártállást és elhelyezkedését a politikai tényezők között. Kipróbálták a federalizmust, amit éveken keresztül követeltek, amit most próba nélkül ejtenek el, hogy kipróbálják a közönségi államigazgatást? Kipróbálták a köztársasági államformát is, ha a monarchikus berendezkedést csak próbaképen fogadják el? Kipróbálták a királyi köztársaság kódos alkotmányát, amiért eddig harcoltak, ha csak próbaképen helyezkednek a vidovdani alkotmány alapjára? Ugyanígy joggal és ugyanilyen könnyedséggel ki lehetne terjeszteni ezt az intézményesített *reservatio mentalis*-t a politikától távolesó területekre is. Ugyanígy lehetne ezt is mondani, hogy majd kipróbáljuk az egyszeregyet, majd utána

nézünk, hogy a föld forgásáról szóló tanítást mennyiben igazolják saját megfigyeléseink, majd megvizsgáljuk, hogy a gravitációs törvény, amit a beogradi egyetemen tanítanak, mennyiben igazolható a zagrebi jelenségekkel.

Vannak elméletek, melyeket igazolt a történelem és igazolt a tudományos vizsgálódás. Neveltetés, vérmérséklet, környezet, a születés véletlenei, az egyéniség determináltsága más-más szempontokat világosíthatnak meg, más-más világnézetet szélesíthetnek ki, más-más meggyőződést érlelhetnek ki, de ezekben az alapvető kérdésekben a határozott állásfoglalásnak, biztos ítéletnek ott kell lenni mindenkinek a tarso-lyában, amikor először csak rá-gondol arra, hogy politizálni fog.

A kormány sajtótörvényjavaslata hétfőn kerül a nemzetgyűlés elé. Bevalljuk őszintén, biztunk abban,

hogy a horvát parasztpártnak a kormányzásban és a felelősségben való részvállalása éreztetni fogja hatását a sajtótörvény rendelkezéseinek megszövegezésében. A horvát parasztpárt nagyon jól tudhatja, hogy a hatalom eszközei milyen rendeket vághatnak a sajtó szabad mezőin. Még akkor is, amikor a hatályban lévő alkotmány demokratikusan és liberálisan konstituálta a sajtószabadságot. Most azonban Radics Pavle azt mondja, hogy *majd kipróbáljuk a sajtótörvényt is*. Nem volt elég az eddigi próba, nem volt elég a lapbetiltások és lapelkobzások tanulsága, nem elég a nyugateurópai demokrácia sajtószabadságért vívott keserves küzdelmének minden eredménye. Nem legendák azok az igazságok, melyek mögött százados küzdelmeknek s világságot terjesztő könyvtáraknak örökölő tanulságai sorakoznak fel.

renden levő tárgyként csak az interpelláció szerepelhet.

Szubotica elnök szavazásra teszi fel a saját házszabály-magyarázatát, amit a többség magáévá tesz, Zsanics és az ellenzék nagy lármája és tiltakozása közben. *Smučalj* is szót kér a házszabályokhoz és tiltakozik az ellen, hogy az elnök nem válaszolt egy hozzáintézett kérdésre, amelyet arra vonatkozóan terjesztett elő, hogy a belügyminiszter miért nem ad választ egy régebben benyújtott interpellációra. Szubotica elnök szerint a korábbi szavazás már eldöntötte ezt a kérdést is, azonban mégis újból szavazást rendel el, nehogy ismét folytathassák ezen a címen a felszólalást. A többség ismét az elnök álláspontjához járul hozzá. Ezután áttérnek az interpellációkra.

Változtatások a sajtótörvény büntető szakaszában

A törvényhozó bizottság pénteken délelőtt folytatta a sajtótörvényjavaslat részletes tárgyalását. Az ülést háromnegyed kilenckor nyitotta meg Jovanovic Ljuba elnök. Mindenekelőtt megejtették a választásokat a lemondott Pribicevics-párti alelnök és titkár tisztségének betöltésére és a bizottság alelnökévé a radikálpárti Vuics Milorad volt belügyminisztert, titkárává pedig dr. Loncsarevics Iván Radics-pártit választották meg.

Az ülés napirendjén a sajtótörvény 8-ik fejezete szerepelt, amely a sajtó utján elkövetett bűncselekményekről intézkedik. Több ellenzéki szónok módosító javaslatot terjesztett be. Demetrovics Juraj Pribicevics-párti pedig azt javasolja, hogy az egész fejezetet küldjék vissza az albizottsághoz újabb gondos áttanulmányozás végett. Srskics törvényegységesítő miniszter válaszolt az ellenzéki felszólalásokra és közli, hogy a javaslatok alapján a kormány milyen módosításokat hajlandó tenni a javaslaton. Ezután rátérnek a szakaszonkénti szavazásra és a fejezetet *lényegesebb módosításokkal fogadják el*. Észreint a 45-ik szakaszt úgy módosították, hogy aki sajtó utján a polgári és katonai büntetőtörvénykönyvbe ütköző olyan büntetést követ el, amelyet a törvények halállal, vagy öt évet meghaladó fegyház, vagy börtönbüntetéssel sújtanak, az előidézett veszélyen kívül azonban egyéb következményével a sajtó-bűncselekmény nem jár. egytől öt évig terjedő fegyházzal büntetendő. A 46-ik szakasz szerint aki a sajtó utján olyan bűncselekményt követ el, amely a katonai, vagy polgári büntetőtörvénykönyvek szerint öt évig terjedő szabadságvesztéssel jár, ha nincsenek egyéb következményei, akkor három évig terjedhető fegyházbüntetéssel büntetendő. A 47. szakasz szerint aki sajtó utján közvetlenül vagy közvetve kommunista, vagy anarchista propagandát folytat, vagy pedig erőszak alkalmazását magasztalja, vagy felhívja a polgárságot

A gruzsi benzín-affér a parlament előtt

A nemzetgyűlés napirendre tért a panama-vádak fölött

Beogradból jelentik: Várakozás ellenére a parlamenti szünet megkezdésének dátuma napról-napra kitolódik. A mult héten még egészen biztosra vették, hogy csütörtökön a parlament befejezi üléseit, most pedig az a helyzet, hogy legfeljebb jövő csütörtökön kezdhetik meg a képviselők a nyári vakációt. A szünet elmaradásának, illetőleg későbbi megkezdésének az az oka, hogy a kormány mindenáron keresztül akarja hajszolni a sajtótörvényt, az ellenzék viszont nem könnyen enged az obstrukcióból. A törvényhozó bizottság pénteki ülésén a javaslat kevés paragrafusával tudtak csak végezni, úgy hogy valószínűleg *kedd-szerda előtt nem lesznek készen a sajtótörvénnyel*. A parlament szombaton nem is tart ülést, hogy a törvényhozó bizottság zavartalanul dolgozhasson és hogy minél hamarabb elkészüljön a javaslat letárgyalásával.

A képviselők között a nyári szünet eltolódása miatt nagy az elégedetlenség, főként a parasztképviselők vannak elkeseredve, akik mindenáron szeretnék a cséplési munkáknál otthon lenni. A pártok nagy erőfeszítést tesznek, hogy a képviselőket együtt tartsák. A radikális klub pénteken ülést is tartott, amelyet kizárólag azért hívtak egybe, hogy a képviselőket felszólítsák a Beogradban való maradásra.

Az ellenzéki pártok vezetői ez ügyben szintén ülést tartottak. Az ülésen megállapították, hogy sokkal hasznosabb, jobb volna, ha a kormány őszre halasztaná a sajtótörvény parlamenti tárgyalását. Mi-

után azonban semmi kilátás arra, hogy a kormány erre hajlandó lesz, az ellenzéki vezetők is úgy döntöttek, hogy felszólítják hivatalt, teljes számmal várják be a parlament ülészakának bezárását. Az ülésen foglalkoztak a parlament mai ülésén lefolyt interpellációs vitával és kidolgoztak egy határozati javaslatot, amelyet Nkolics képviselő be is terjesztett a parlamentben.

A parlament ülése

A törvényhozó bizottság sokáig húzódo ülése miatt a nemzetgyűlés pénteki ülését csak déli 12 órakor nyitja meg Szubotica alelnök. Az előző ülés jegyzőkönyvének felolvasása után a jegyzőkönyvhöz Moszkovljevics kér szót és tiltakozik az ellen, hogy az ülést ilyen későn kezdték meg. Pavlovics jegyző vizsgautasítja a felszólalást azon a címen, hogy a bejelentett kifogás nem tartozik a jegyzőkönyv hitelesítéséhez. Moszkovljevics újabb felszólalása után a jegyzőkönyvet hitelesítik.

Ezután azonnal áttérnek a napirendre, Rankovics Ljubának a benzín-ügyben benyújtott interpellációjára. Zsanics a házszabályokhoz kérészt. Azt vitatja, hogy az elnök eljárása házszabályellenes, miután a napirendre való áttérés előtt dönteni kell az általa benyújtott javaslat sürgőssége fölött. Ez a javaslat az 1854. évi császári pátenenek Horvátország területén való eltörleséről szól. Az elnök azt válaszolja, hogy a házszabályok szerint az interpellációs napon a napirend tárgyalását azonnal meg kell kezdeni. Zsanics ezt a magyarázatot nem fogadja el, mert szerinte a házszabályok úgy intézkednek, hogy napi-

hogy erőszakkal változtassa meg az alkotmányt, vagy országos törvényeket, azt öt évig terjedő börtönbüntetéssel és ötvenezer dinárig terjedhető pénzbüntetéssel sújtják. A 49-ik szakasz szerint, aki sajtó útján gyűlöletet kelt az állam mint egység ellen, vagy pedig vallási és faji gyűlöletet, vagy széthuzást szít, egy hónaptól egy évig terjedő fogházzal és tízezer, dinárig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő. Az 50-ik szakasz szerint aki sajtó útján a hadsereg, vagy tisztakar ellen szít gyűlöletet, vagy aki a hadseregben széthuzást idéz elő, vagy a katonai szolgálat, katonai kötelesség megtagadására szít, egy évtől öt évig terjedő fogházzal és ötvenezer dinárig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő, aki pedig tudatosan igazolja az egyik társadalmi osztályt a másik ellen és aki bünszándékkal bizalmatlanságot akar kelteni az állam és annak intézményei ellen, az három hónaptól egy évig terjedő fogházzal büntetendő. Az 51-ik szakasz szerint aki sajtó útján a közérkölcst sérti, az három évig terjedhető fogházzal és ötvenezer dinárig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő. Az erkölcstelen rajzok, pornográf cikkek és képek megsemmisítendőek.

Zsanics (Zajednica) azt indítványozza, hogy egy bizottság döntsön abban a kérdésben, hogy mi tekintendő erkölcstelennek. Ezt a bizottság elfogadta és ennek a szakasznak a megszövegezését a bizottság legközelebbi ülésére halasztották.

A tárgyalás fejezet többi szakaszait változtatás nélkül elfogadta. Az ülés háromnegyed tizenkettőkor ért véget.

A napirend tárgyát Rankovics Dragutinnak a szociálpolitikai és pénzügyminiszterhez intézett interpellációja képezi a benzín-afférról, a mely szerint a kormány Vljakovics Péter gruzsi kereskedőnek vásárolt benzint és nyersolajért öt millió dinárt akart kifizetni, amivel erősen megkárosították volna az államot.

Simonovics szociálpolitikai miniszter az interpellációra válaszolva elmondja, hogy a szóban forgó megrendelés és szállítás még a közlelmezési minisztérium fennállása idejére nyulik vissza, amikor Jójics Riszta demokrata volt a közlelmezési miniszter. Megállapodtak abban, hogy Vljakovics ötszáz vagón benzint és más olajokat szállít, azonban a kereskedő a szállítási határidőt nem tartotta be és az áru sem volt megfelelő. A lekötött mennyiséget sem szállította le teljes egészében. Emiatt az árut sem fizették ki idejében, hanem több ízben folytak egyezkedési tárgyalások Vljakovicsal. Kijelenti, hogy az a kifizetés, amelyre az interpelláció hivatkozik, egyáltalán nem történt meg, különben is ennek az ügynek az aktái még nincsenek lezárva.

Sztójadinovics pénzügyminiszter kijelenti, hogy a szociálpolitikai miniszter az interpellációra a választ megadta, amihez neki a maga részéről nincs hozzáfűzni valója.

Az interpelláló Rankovics Dragutin válaszol a miniszter kijelentéseire. Hosszasan ismerteti az ügyet és azt állítja, hogy a szállított ki akarták fizetni, amivel körülbelül öt millióval károsították volna meg az államot, a kifizetés azonban csak azért nem történt meg, mert ő időközben betérjesztette az interpellációt. Kijelenti, hogy ő maga látta a minisztérium végzését a kifizetésről, amit a minisztertanács is jóváhagyott.

Gyuricsics miniszterelnök-helyettes kérdésére Rankovics kijelenti, hogy az aktát Behmen kezében lát-

ta, amikor még ő volt a szociálpolitikai miniszter.

Az elnök az ülést ezután egy órákor bezárja és a következő ülést délután hat órára hívja össze.

A délutáni ülés csak fél hétkor veszi kezdetét. Az első szónok Nikolics Milán demokrata éles beszédet tart a korrupció ellen a benzín-üggyel kapcsolatban. Beszéde végén a következő javaslatot nyújtja be:

— A parlament úgy találja, hogy csak az interpelláció benyújtásának köszönhető, hogy megakadályoztak egy törvénytelen kifizetést, amely az államot közel öt millió dinárral károsította volna meg. Követeli, hogy a kormány minél előbb nyújtsa be a korrupció elleni törvényjavaslatot, a mellyel hasonló káros kísérleteket meg lehet akadályozni.

Zsifkovics Dusan radikális visszautasítja az ellenzéki szónokok állításait és beszéde végén javaslatot nyújt be, hogy térjenek az interpelláció felett napirendre.

Kumanudi és Jójics Riszta személyes kérdésben szólalnak fel és megmagyarázzák a benzín-üggyel való szerepüket, majd az elnök szavazásra teszi fel Zsifkovics napirendi javaslatát, amihez a kormány nevében Simonovics szociálpolitikai mi-

niszter hozzájárul. A javaslatot a többség elfogadja.

Az ülést ezután az elnök berekeszti és a legközelebbi ülést hétfő délután 5 órára hívja össze. A napirend első pontjára a belügyminiszter javaslatára bizonyos községek átoszortosítására második pontként pedig a hazafias érdemek elismeréséről (Pantheon) szóló törvényjavaslat szerepel.

Jovanovics Ljuba lemond a törvényhozó bizottság elnöki tisztségéről

A Novosti szombat esti számában azt a hírt közli, hogy Jovanovics Ljuba azzal a tervvel foglalkozik, hogy lemond a törvényhozó bizottságban viselt elnöki tisztségéről, ha az ellenzék obstrukcióba kezd a sajtótörvényjavaslat ellen.

Interpelláció az ezer éves Horvátországról

Dr. Angyelinovics Grga demokrata képviselő szombaton interpellációt jegyzett be a helyettes-miniszterelnökhöz Horvátország ezer éves jubileumának megünneplése ügyében. Azt kérdi a helyettes-miniszterelnöktől, hogy a kormány tett-e már erre vonatkozólag előkészületeket.

A királykérdés felvetése — felségsértés Apponyi Albert szerint

Hohenberg Miksa herceg a legújabb magyar trónkövetelő

Prágából jelentik: Apponyi Albert gróf a karlsbad-prágai gyorsvonaton nyilatkozott az aktuális magyarországi politikai kérdésekről a Prágai Magyar Hírlap munkatársa előtt és többek között a következőket mondotta:

— Magyarországon ma nincs királykérdés, még pedig azért nincs, mert Magyarországnak törvényes királya van, akinek uralkodói jogaihoz semmi kétség nem fér. Amiért őfelsége rajtnak kívül álló okokból trónját egyelőre nem foglalhatja el, ez nem jelenti azt, hogy nem királya Magyarországnak. Az általános magyar politikai helyzetről most csak a lapokból vagyok informálva és így ezekről érdemleges nyilatkozatot nem tehetek. Azok a lapok és politikások, akik mindig dátumra teszik a Habsburg-restaurációt, valószínűleg ob-

ben az esetben is, úgy mint máskor, tévednek, mert előre semmit sem lehet tudni. Csak most értesültem arról, hogy legújabbban Ferenc Ferdinánd fiát, Hohenberg Miksa herceget jelölik néhányan a legitimista vezérek közül a magyar trónra. Ez olyan nevetséges és kapkodásnál egyébként nem minősíthető program, amelyet csak egy-két hóbortos ember vehetett föl. Aki most királykérdésről beszél, felségsértést követ el, mert a törvényes király trónigényeit vonja kétségbe.

Apponyi Albert gróf nyilatkozata csehszlovák kormánykörökben kínos benyomást keltett és hír szerint interpellálni is fognak a csehszlovák nemzetgyűlésben amiatt, hogy ez az intranszgens legitimista beszéd csehszlovák földön elhangozhatott.

A fasiszták elől Svájcba menekül a Corriere della Sera

Emigrál a legnagyobb olasz napilap

A legnagyobb olasz napilap, a milánói Corriere della Sera — mint Baselből jelentik — a legközelebbi időben külföldre teszi át megjelenési helyét. A lap kiadóhivatali igazgatója több nagy svájci nyomdával tárgyal és a Corriere della Sera minden valószínűség szerint az olasz határszéli Luganóban fog megjelenni, ahonnan a legkönnyebben expedíálható sokszázévezres példányszáma olasz földre.

A sajtó történetében példátlanul álló eset, hogy egy nagy napilap teljes egészében, szerkesztőségével és kiadóhivatalával együtt külföldre emigráljon. A Corriere della Sera esetében ezt az érdekes szükségessé, hogy a fasiszta-szerkesztetek az utóbbi években az atrocitások egész sorozatát követték el a lap munkatársai ellen. A Corriere della Sera polgári lap, az olasz liberalizmus vezetőlapja és erősen nacionalista színezetű, ennek ellenére a fasiszmus sokkal kíméletlenebbül lépett fel vele szemben, mint akár a kommunista sajtótermékekkel szemben. A Corriere della Sera milánói palotáját nem

egyszer és nem kétszer dulta fel a fasiszta csőcselék, hiába állnak géptegyek a szerkesztőség és a nyomda kapuja alatt és hiába szervezett a kiadóhivatal tegyveres szoldosokból álló őrséget a nyomda gépeinek védelmére. A szerkesztőség ismertebb tagjait sorra inzultálták és nem egyszer igen súlyosan a fekete-ingesek, Albertini szenátor, a Corriere della Sera főszerkesztője, akit egyizben kiráncigáltak autójából a fasiszták és véresre vertek, már régebben külföldre volt kénytelen menekülni.

A milánói ujság első pillanattól kezdve szemben állt a fasiszmussal, úgy ahogy szemben állt előzőleg a kommunistákkal és Mussolininek sem ígéretei, sem fenyegetései nem tudták rábírní arra, hogy akárcsak passzív támogatásban is részesítse a jelenlegi olasz rezsimit. A Corriere della Sera megmaradt — szinte egyedül az olasz polgári lapok közül — független orgánumnak a Mussolini-korszakban is és függetlenségének megóvását fontosabbnak tartja, mint azt, hogy hazájában marad-

hasson. Előrelátható, hogy ha Luganoba teszi át megjelenési helyét az olasz szabadelművek milánói szécsőve, a fasiszta-kormány válaszul erre ki fogja tiltani a Corriere della Sera-t Olaszországból, eltiltja postai szállítását és árusítását, azonban a Corriere della Sera vállalja ezt a kockázatot is, hogy az emigrációban minden megkötöttség nélkül harcolhasson Mussolini ellen.

Kié a halott?

Két asszony harca egy vízbefuért

Beeskerekről jelentik: Ezelőtt három héttel eltűnt Beeskerekről Ókrös István nyugdíjazott vasutas. A családja tudta Ókrösről, hogy nem normális és az utóbbi időben buskomorságba esett, ezért azt hitte, hogy öngyilkos lett. A rákövetkező héten Perlesz községnél ki is fogtak a Begából egy holttestet, amelyet, miután nem sikerült agnoszkálni, eltemettek. Ókrös felesége és leánya kiutaztak Perleszre érdeklődni a halott kiléte után. A hatósági személyleírások alapján, valamint a vízbefuért ruhájáról ismertek rá az eltűnt családfőre.

A járásbírósa a családtagok vallomása alapján hivatalosan is megállapította, hogy az elhunyt Ókrös István nyugalmazott beeskereki vasutas. Az özvegy megnyugodva tért haza.

Csütörtökön egy magát Feldmann Rozáliának nevező asszony jelent meg a perleszi községhezán és kijelentette, hogy a holttest személyleírásában a saját férjére ösmert és esküvel is hajlandó erősíteni, hogy az elhunyt az ő hűtes ura volt. Az asszony kívánságára ui jegyzőkönyvet vettek föl. Ókrösné, aki közben már beleélté magát az özvegyi gyászba, természetesen nem adott hitelt az ismeretlen asszony szavainak és most megindult a két asszony között a különös küzdelem a vízbefuért. Mindketten fejjelentést tettek egymás ellen és a vizsgálat megindítását kérik a hatóságoktól, amelyek egyelőre még nem tudnak dönteni a szokatlan párben: kinek itjék az ösmereitlen halottat?

Erre már csak ő maga tudna választ adni. De a halottak nem szoktak beszélmi.

Játékkaszinó és szanalás

A játékbank felállításával egyidejűleg rendelet készül Magyarországon a kártyaklubok ellen

Budapestről jelentik: A minisztertanács pénteki ülésén foglalkozott annak a játékbanknak felállításával, amelyet a gazdasági szanalás érdekében külföldi vállalkozók ajánlatára akarnak felállítani. A minisztertanács — várakozás ellenére — nem döntött az ügyben, mert be akarják várni, amíg valamennyi miniszter visszatér szabadságáról. A pénzügyminiszter addig, valamennyi régi és új ajánlatot megküldi a kormány minden tagjának és csak az ajánlatok tanulmányozása után fog a minisztertanács dönteni arról, hogy kinek adja meg a koncessziót. A minisztertanács foglalkozott Sopron városnak a játékkaszinó felállítására vonatkozó ajánlatával is és elhatározta, hogy ennek az ajánlatnak a mérlegelése elől nem zárkozik el.

Érdekes, hogy a magyarországi nagy játékbank felállításával egyidejűleg a magyar belügyminiszter erőlyes intézkedésre készül a hazárdjátékosok megrendszabályozása végett. Legutóbb már szigorú utasításokat adott a belügyminiszterium a kártyaklubok ellenőrzésére, azonban ezek az intézkedések nem vezettek eredményre, mert a törvényekben nincsen elég erőlyes büntetés a hazárdjáték üldözésére. Ezért a belügyminiszter most új törvényjavaslatot dolgoz ki a professzionátus játékkaszinók ellen és a törvényjavaslatot valószínűleg már össze tárgyalni fogja a nemzetgyűlés.

KISEBBSÉGI ÉLET

A **csucsai paktumról** beszélgetést folytatott az Adevurul munkatársa Koos Károlyal, a kalotaszegi magyarok vezérével, aki tudvaleg mint a magyar párt balszárnyának egyik vezetője ellenzője a néppárttal kötött titkos egyezménynek.

— Kedvezőtlennek tartja ön a paktumot? — kérdezte Koos Károlytól a román újságíró.

— Teljesen haszontalannak és károsnak tartom, — felelte a Koos — mert a paktum nem ad semmit, még abban az esetben sem, ha a néppárt uralomra is kerül. A magyar párt által kötött pontok ugyanis csak kiegészítik a néppárt programját, de nem garantálják ennek a programnak valóságos beteljesedését. Ha már csak programról van szó, akkor legyen az inkább a nemzeti párt programja, amely sokkal előnyösebb roánk nézve, mert magában foglalja a **gyulafehérvári határozatokat** és sokkal szélesebb teret nyit a magyarság követeléseinek, mint az avarokánusok programja.

— Mit tart ön a magyar párt jelenlegi vezetőségéről? — kérdezte tovább az Adevurul munkatársa.

— Mi kalotaszegiek egyszerűen nem ismerjük el.

— Miért nem keresték önök az egyetértést mindjárt az elején a nemzeti párttal a néppárt helyett?

— Most két éve, egészen a paktum megkötéséig, a magyar párt vegrehajtó bizottsága a passzív rezisztencia hitét és a románságtól való elszigetelődés politikáját vallotta magáénak. A baloldaliak nyomására kényszerültek később ennek az irányynak a megváltoztatására és elhatározták, hogy tárgyalásokat kezdenek az összes pártokkal — kivéve a parasztpártot, amelytől félt a magyarság. Ugyanegy időben kezdődtek meg a tárgyalások a nemzeti párttal, a liberálpárttal és a néppárttal. Nem tudom, hogy ki vezette be a tárgyalásokat a liberálisokkal és azt sem, hogy mivel tárgyaltak. Csak úgy tudom, hogy a liberális párt visszaautasította a magyar párt közeledési kísérletét, mert szerinte a magyar párt nem a magyarságot képviseli. (Tatarescu később kijelentette, hogy hajlandó tárgyalni a magyarokkal, de nem hajlandó a mágnásokkal.) A nemzeti párttal a magyarság egyik vezetőembere tárgyalt. A tárgyalások lefolyása a lehető legkedvezőbb volt és már a végső stádiumba jutott, amikor váratlanul paktumot kötöttek a néppárttal.

A beszélgetés végén Koos kijelentette, hogy a csucsai paktum remélhetőleg hamarosan nem lesz egyéb, mint az erdélyi magyarság politikájának történelmi emléke.

*

Angol nyelvű röpiratot adott ki a csehszlovák kormány a köztársaság kulturális helyzetéről. A röpiratban, amelyet elsősorban Angliában terjeszt a hivatalos csehszlovák propaganda, igen érdekes adatok vannak összegyűjtve Csehszlovákia közoktatásügyi intézményeiről. A bevezetőben a röpirat szerzői halálos nyugalommal állapítják meg, hogy a népesség, nemzetiségre való tekintet nélkül megkapta a szabad kulturális fejlődés lehetőségét. De a röpirat adatai ezt a megállapítást nem igen igazolják, annak ellenére, hogy a szerzőknek szemelláthatóan az volt a főrekvésük, hogy ezt elhitessék az angol közvéleménnyel. A röpirat szerint 1921—22. évben 19,239 iskolából 942 volt magyar intézet. A 368 középiskolából csak hat magyar van, ami 1,6 százalékának felel meg. A szakiskoláknál a kereskedelmi iskoláknál és tanítóképzőknél a röpirat nem említi a nemzetiségi megosztást, pedig érdemes lett volna közölni, hogy 507 mezőgazdasági iskolából csak egy magyar van, ami 0,19 százalék,

318 kereskedelmi iskolából kettő a magyar, ami 0,6 százalék, 252 ipariskolából pedig egy a magyar, ami 0,4 százalék. A röpirat végül megállapítja, hogy a csehszlovák köztársaságban csupán 7 százalék az analfabéták száma.

*

Az amerikai evangélikusok delegátusai Macfarland és Beack befejezték erdélyi körutjukat. Beack a körut ta-

pasztalatairól a következőket mondta az egyik kolozsvári újságírónak: »Közölhetem önnel, hogy mindazt, amit a kisebbségi kérdésről a távolban jobbról és balról is meg lehet tudni, megtudtam. Azonban teljesen más dolog a dolgokat közvetlen közletről látni. Megírhatja: rendkívül szomorú és lesújtó dolog az, amit a szászvárosi Kunn-kollégiumban tapasztaltunk.«

Uj szövetségi szerződés készül Jugoszlávia és Görögország között

Nincsics külügyminiszter nyilatkozata

Beogradból jelentik: **Vektarelisz**, a görög félhivatalos lap főszerkesztője **küönös misszióval Beogradba érkezett**. Nincsics külügyminiszter az újságírólapja számára nyilatkozatot adott, amelyben hangsúlyozta, hogy Jugoszlávia is meg akarja újítani a szövetséget, de az ilyen szövetség megkötésénél mind a két félnek áldozatokat kell hoznia, sokszor olyan áldozatokat is, amelyek a szuverénitás rovására mennek. Minden katonai konvenció ilyen **lemondás a szuverénitásról**, mert csorbítja a szerződő feleknek azt a jogát, hogy a háború és a béke kérdésében szabadon dönhessenek, miután ilyen szövetség bizonyos esetekre magában foglalja a háborúra való kényszert. **Jugoszlávia továbbra is ragaszkodik ahhoz, hogy a geugeli—szalonikii vasutvonalat saját igazgatásába vegye át**, mert csak így tudja biztosítani a szabad forgalmat Szaloniki felé. Jugoszlávia el akar intézni minden olyan kérdést, amely később esetleg nézeteltérésre adhat okot.

Semmi kétség természetesen nem lehet aziránt, hogy **Szaloniki a görögöké marad**.

— Most már — mondotta a külügyminiszter — nyíltan megmondjuk, hogy Jugoszlávia 1913-ban Görögországgal kötött szövetségi szerződést 1915 óta nemlétezőnek tekinti, mert Görögország akkor vonakodott a háborúban részt venni.

Jugoszlávia ezt nyilvánosan sohasem mondta meg, nehogy Görögországnak nehézségeket okozzon, sőt tovább ment: **ugy tett, mintha ez a szövetségi szerződés még fennállna**. Hogy tehát a múlt évben ezt a szerződést fölbontottuk, ezzel nem követtünk el ellenséges cselekedetet, mert hiszen egy nemlétező szövetség fölbontásáról volt szó. Mindkét országnak érdeke, hogy **minél előbb megállapodásra jussunk**, de ezt csak úgy érhetjük el, ha mindkét fél megtalálja benne vitális érdekeinek biztosítását és eleve kiküszöböljük a későbbi nézeteltérések lehetőségét.

Váratlan fordulat az angol bányászkrízisben

Baldwin bejelentette, hogy a kormány tavaszig segílyt ad a bányáknak — A bányatulajdonosok tizennégy napra felfüggesztették az eddigi megállapodás felmondását

Londonból jelentik: **Baldwin** miniszterelnök közvetítésével péntek délelőtt újabb megbeszélések kezdődtek a bányamunkások és a munkaadók között. A tárgyalások azonban ezúttal sem vezettek eredményre, mert

a munkások nem voltak hajlandók belemenni sem a munkaidő felemelésébe, sem a munkabérek leszállításába,

a munkaadók viszont Baldwin felszólalása ellenére nem engedtek álláspontjukból. A tárgyalások után a munkások képviselői kijelentették, hogy miután az utolsó kísérlet is kudarcra végződött,

az általános bányászsztrájk szombaton reggel megkezdődik.

Baldwin miniszterelnök a barmozgalm állásáról jelentést tesz az alsóháznak, ahol előreláthatólag heves viták fognak lefolyni arról, hogy ki a felelős az angol gazdasági életre oly súlyos szénkrízisért. A munkáspárt, hir szerint, követelni fogja, hogy

az állam szocializálja a bányaiüzemeket,

amelyek magánkezekben évről-évre zavarokat támasztanak a gazdasági életben. A munkáspárti szónokok rámutatnak arra is, hogy ha a kormány nem mer szembeszállni a bányabérlőkkel,

az angol munkásság kénytelen lesz a tőke és munka harcában teljes erővel résztvenni.

A trade-uniók valamennyien a bányászok mellett foglaltak ál-

lást. A szakszervezetek vegrehajtó-bizottsága, mely Londonban ülést tartott, elhatározta, hogy **megad minden támogatást, beleértve a pénzügyi segílyt is, a sztrájkoló bányászoknak**. A polgári pártok közt nagy megdöbbenést keltett az a hir, hogy

az orosz szakszervezetek értesítették a bányászszövetséget, hogy sztrájk esetén számíthat az orosz munkások anyagi támogatására is.

Cook, a bányamunkások szövetségének titkára kijelentette, hogy nagyon tévednek a munkaadók, ha azt hiszik, hogy **megtörhetik az angol bányamunkások erejét.**

A bányamunkások készek a harcot kíméletlen elszántsággal folytatni akár hónapokig, de a munkaidő felemelésébe nem mennek bele.

A konzervatív párt bizonyos elemei arra próbálják rábírní a kormányt, hogy a legvégső eszközet alkalmazza a bányatulajdonosokkal szemben, mert attól félnek, hogy a sztrájk kiélesedése esetén

a kommunisták ragadják kezükbe a mozgalom vezetését.

Újabb jelentések szerint pénteken délután az angol bányászkrízisben csaknem **az utolsó pillanatban, váratlan fordulat következett be**. Miután az összes megelőző tárgyalások és megbeszélések eredménytelenül végződtek, **Baldwin** miniszterelnök megegy-

senek és a bányamunkások képviselőit. Az egybegyűltek előtt **Baldwin** azt a váratlan kijelentést tette, hogy

az angol kormány hajlandó a széniparnak jövő tavaszig állami segílyt folyósítani.

Egyidejűleg új vizsgálóbizottságot küldenek ki, amely a kormány közreműködésével behatóan megvizsgálja a bányatermés javításának minden eshetségét.

Baldwin egyidejűleg felkérte a bányatulajdonosokat, hogy a bérszerződések felmondását két hétre vonják vissza.

Baldwin közlése s főleg az a kijelentése, hogy a bányák megkapják az állami támogatást, a sajtóban a legnagyobb meglepetést keltette, mert **Baldwin** utolsó pillanatig azt hangoztatta, hogy a segílyt a kormány semmiképpen nem adja meg.

Az állami támogatást a tervek szerint addig az időpontig kapják a bányaművek, amíg az említett vizsgálóbizottság be nem terjeszti jelentését.

Miközben az egyezkedő tárgyalások folytatódnak,

a munkásság minden előkészületet megtett a legélesebb sztrájkra.

A vasutas szakszervezetek hivatalosan bejelentették, hogy **csütörtök éjszaka 12 óra után egyetlen vagon szent sem kapcsolnak a vonatokhoz.**

Közben azonban létrejött a megegyezés.

A bányamunkások **Baldwin** miniszterelnök közvetítő javaslatára értelmében

tizennégy napra felfüggesztették az eddigi megállapodás felmondását,

hogy a közbeeső időben a kormány ideiglenes pénzügyi segílyének hovatfordításától határozassanak.

Kiélesedett

a kínai helyzet

Az amerikai szenátus foglalkozni fog a kínai zavargásokkal

Londonból jelentik: Pekingből érkező jelentések szerint **Kínában a helyzet újból kiélesedett**. Több kínai városban a felkelők most már nemcsak az idegenek ellen fordulnak, hanem a **csöcselék** meggyilkolt sok olyan kínai kereskedőt is, akiket **angol-barátoknak tartottak**.

Tokiói jelentés szerint **Feng** kínai tábornok a japán tőkészekhez felhívást intézett, hogy jöjjenek az ő hatalmában lévő területre és kezdjék meg gazdasági munkájukat. A felhívás Japánban kedvező benyomást kelt.

Mint Washingtonból jelentik, **Borah** szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke kijelentette, hogy az **amerikai szenátus legközelebbi ülészakán a kínai helyzettel foglalkozik**, még pedig nem azért, mintha a szenátus nehézségeket akarna támasztani, hanem mert azt hiszi, hogy az akadályok elhárításának ez az egyetlen útja. **A külföldi hatalmaknak Kínával szemben tanúsított magatartása akadályozza meg a kínai népet a fejlődésben és a rend fentartásában**. Hir szerint a kormány augusztus 5-ig előkészületeket tesz a Kínára vonatkozó kilenc hatalmi egyezmény ratifikáló okmányainak kicserélésére.

Mint Washingtonból jelentik, az angol kormány hivatalos közlése szerint elfogadta azt az amerikai javaslatot, hogy a kínai területenkívüliség kérdésében **közkeletet tartsanak**. A javaslatot Japán is csatlakozott. A konferenciát az ősz végén Pekingben fogják meg-

Vásári szarkák a bíróság előtt

Letartóztatás a törvényszéki
teremben

Főtárgyalás a sabbotikai törvényszéken

Három topolai asszony: Szabolcs Káta, Úveges Verona, Tüskei Regina vásároknak jártak és a kézműváru kereskedőkkel, akik áruikat a földre kirakva árulják, rendszeresen lopkodtak. Egy csantaviri hetiplacon ez év március havában tettenérték őket, amint vásznat, posztót és bársonykendőt emeltek el. Letartóztatták őket és a megtartott házkutatásnál megtalálták a lopott holmi egy részét. A nyomozás befejeztével a három asszonyt szabadonbocsájtották a főtárgyalásig.

Pénteken tartotta meg ebben a büntetőügyben a főtárgyalást a sabbotikai törvényszékén Pavlovics István törvényszéki elnök tanácsa. A három asszony közül elsőnek Szabolcs Kátát hallgatta ki a bíróság. Elismeri bűnösségét és részletesen elmondja a vásári lopásokat. Megfigyelték, amikor több vevő verődött össze egy kirakó kereskedő előtt, akkor aztán ők is jelentkeztek, mint vevők és amikor a kereskedő nem figyelt rájuk, loptak. A lopott holmin megosztottak. Egy alkalommal a másodrendű vádlott: Úveges Verona azt mondta, hogy neki a lakásán magas ablakai vannak és hosszú »firhangokra« lenne szüksége. Erre kerestek megfelelő méretű ablakfüggönyöket és ellopták.

Úveges Verona tagadja, hogy bármit is lopott volna. Elismeri, hogy ott volt Homolya Mátyás rőfös standjánál, de azért, hogy kislánya számára kelmet vásároljon. Azt is elismeri, hogy a házkutatásnál nála találtak télfűtőgázhoz való posztót, zseft, grenadint, vásznat, de ezeket a holmit Szabolcs Káta vitte el hozzá és azt mondta, hogy az mind az ő tulajdona.

A bíróság elrendeli a szembesítést a két asszony között. Szabolcs Káta szemébe mondja Úveges Veronának, hogy közösen loptak. Úveges Verona állhatatosan tagad.

Az elnök a szembesítés után megállapítja az iratokból, hogy Úveges Verona a rendőrségen és a vizsgálóbíró előtt be-

ismerte a lopásokat. A vádlott azt mondta erre, hogy ütötték és meg volt ijedve. Az elnök: A vizsgálóbíró is ütötte? A vádlott: Igen, arcultított. Az elnök erőlyes hangon rendentartóit a vádlottat, amiért bíról személyt ilyen lehetetlen váddal illet. — A bíróság — mondja az elnök emelt hangon — méltóságán alulinak tartja, hogy még csak kérdést is intézzena vizsgálóbíróhoz ilyen képtelen rágalom felől.

Abd el Krim megkezdte az általános támadást

A francia szocialisták a rifek függetlenségének elismerését
és békét követelnek

Párisból jelentik: A rifkabilók megkezdtek aktivitásukat a francia fronton. Az elmúlt éjjel megtámadták az El-Arba melletti francia állásokat. A franciák a támadást visszaverték. Eddig még nem került nagyobb harcokra a sor, de viszont kétségtelen, hogy Abd el Krim ösztönözte csapatait. A francia lapok azt jelentik, hogy a franciák új taktikát alkalmaztak a rifkabilókkal szemben. A hegyeken nagy ágyukat állítanak fel és nehéz ütegeket építenek be a sziklákba. Azokra a helyekre, amelyeknek lakossága Franciaország és Abd el Krim között nem tud választani, tankokat küldtek és az utkeresztéseknél gépfegyvereket állítanak fel. Bizonyos távolságokban gyalogsági csapatokat osztottak szét, úgyhogy lehetséges legyen a csapatokat gyorsan összevonni.

Lyautey marsall, akit a francia kormány csak nemrég nevezett ki a marokkói front főparancsnokává, mint jelentették, a múlt héten Marokkóból visszatért Franciaországba, most pedig betegeskedésére való hivatkozással szabadságot kért és Vichybe utazott, hogy gyógykezeltesse magát. Így újra megüresedett az általános főparancsnok tisztsége és beavatott helyen most arról beszélnek, hogy a kormány Franklin

Ezután a harmadrendű vádlottat, Tüskei Reginát hallgatja ki a bíróság. Ott volt a lopásoknál, de ő nem lopott. Ezután a károsult kereskedőket hallgatták ki, majd a bíróság elhatározta a vizsgálat kiegészítését és annak befejezéséig elrendelte a vizsgálati fogságot a három vádlott asszony ellen. Az elnök rendelkezésére fogházörök jelentek meg a teremben és a fogházba kísérték a három asszonyt.

zik. A tárgyalásoknak a következő pontokra kell kiterjedniük: A rif-terület függetlenségének nyilvánítása, amit a spanyolok már elismertek. A határok megfelelő kiigazítása, a rif-terület élelmezését és gazdasági szervezését megkönnyítsék. Ezenkívül követelték, hogy a katonai műveleteket azonnal hagyják abba és kezdjék meg a békétárgyalásokat.

Ujabb vádak

Leirer Amália gyilkosa ellen
Okolicsányi fel akarta robbantani
a prágai gyorsvonatot

Budapestről jelentik: A Leirer-bűnyben pénteken ismét érdekes fordulat állt be. Néhány nappal ezelőtt — mint jelentették — már érkezett feljelentés a letartóztatott Okolicsányi László ellen, hogy a villamosművek telepén levő irodájában robbanószerkezetek vannak elrejtve és ekkor maguk a villamosművek is kérték az irodában a házkutatás megejtését.

Pénteken újabb feljelentés érkezett a vizsgálóbíróhoz, amely szerint Okolicsányi nagymennyiségű dinamitot rejtett el, amellyel fel akarta robbantani a prágai gyorsvonatot. Ezen a vonaton állandóan gazdag kereskedők utaznak és Okolicsányi — a feljelentés szerint — ezeknek a kereskedőknek a kirablásával akart annyi pénzt szerezni, hogy büntetését Pödör Gyula után szökhessen Csehszlovákiába. Tervének a kivitelére azonban már nem került sor, mert időközben letartóztatták.

A vizsgálóbíró a feljelentés alapján házkutatást rendelt el ugy Okolicsányi hivatalában, mint lakásán. A dinamit felkutatásán kívül a házkutatás arra is kiterjed, hogy nécesenek-e Okolicsányinál eddig ismeretlen levelek is Pödörtől és kiterjesztik a vizsgálatot olyan irányban is, hogy Okolicsányi nem volt-e részt az utóbbi idők bombamerényleteiben is.

A kis vándor

Irtó: Lestyán Miklós

Lefekvés után nedves lett az arcom a kisasszony csókjától. Megigazította rajtuk a takarót, a gyertyát elfújta és az ajtóból még egyszer visszafordult: — Gyerekek, imádkozzatok szépen a jó Istenkéhez nagymamáért...

Kis öcsém felült az ágyban és hallottam, ahogy csendesen mondja a szokásos esti imádság végén:

— És arra is kérlek, édes Istenkém, hogy vigyázz nagymamára, gyógyítsd meg őt, hogy hozzon nekünk Marienbadból ajándékokat...

En halkan, magamban imádkoztam. Aztán csend lett. A nyitott ablakon át nem hallatszott más, csak a kutyák ugatása és a cselédházak felől lassu, vonatolt éneklés. Aludt a pusztán, pedig nyár volt, vakáció és máskor ilyenkor még sokáig beszélgettek, kártyáztak, gramofonoztak anyámék a verandán a vendégekkel. Elalvás előtt mindig olyan jól esett elhallgatni őket. Most senki sem volt itthon rajtuk kívül. Anyám, apám és a néniék már két napja bementek a faluba, ahol nagymama egyedül lakott a régi, fehértornácós házban. Sándor, a parádés kocsis jött ki értük tegnap hajnalban a pusztára. En is velük akartam menni, már fel is ültem a bakra, de lezártattak.

— Nagymama beteg, — mondták — most nem lehet nála lármázni és látszódni.

— Pedig az öreg nagysága a kis hatalur után áhított — állt a parádés kocsis, mégis otthon hagytak.

Folyton ez a mondat járt a fejemben és sehogyse tudtam elaludni. Jobbra-balra forgolódtam az ágyban, a paplant le is rugtam a földre. Szerettem volna felvenni, de moccani sem mertem a félelemtől. Suttogva szóltam át a szoba másik sarkába:

— Gyuri, alszol?

— Nem, hát te?
— Én sem.
— Láttad, hogy a kisasszony sirt, mikor kiment a szobából?
— Láttam.
— Tudod, miért sirt? Nagymama miatt. Julcsa is mondta, hogy nagymama nagyon beteg. Azért nem is jöttek még vissza anyuskák...
— Vajon mi történne, ha most felkeinnék az ágyból és elmennék a többiek után? — motoszkált az agyamban. — Hisz a falu nincs is olyan messze! Kocsin alig egy óra, de a postásgyerek mindig gyalog jön ki az újsággal, meg a levelekkel... Jai, csak ne félnek úgy a sötétben!... De mitől félek? Hiszen nincs itt senki, a kertben világos van, olyan szépen világít a hold!...
...Egy kicsit reszkettem, ahogy csendesen felhúztam a harsnyát és a cipőt s mikor a kertből valami zörejt hallottam, gyorsan visszaugrottam az ágyba.

— Drága, jó nagymamám, ha nagy volnék, most nem félnék úgy éjszaka, sóhajtottam keservesen — és el is mentek hozzád.
Akkor jutott eszembe, hogy tulajdonképpen nagy vagyok, második gimnazista és nagymama unokái közül a legöregebb.

Magamra kapkodtam hát a ruhámat, olyan nesztelenül, mint a tolvaj és lábujjhegyen az ablakhoz lopózkodtam. Mocskos vártatott be hirtelen a kertbe, a nagy fehér komondor Zsuzsát halszolta. Gyuri öcsém dédelgetett macskáit. A macska felkuszott előle a kőrtőfára. Mocskos letről nézte dühösen, morogva.

— Pszt!... Mocskos!... Gyere ide... csaltam a kutyát az ablak alá s mire ott termett, épp mellé ugrottam. Mocskos a farkát csóválta és barátságosan nyalagatta a kezemet.

— Mocskos, megyünk nagymamához, aki nagyon beteg és látni akar engem — adtam ki a parancsot. — Jössze te

Ugy tett, mintha megértette volna. Egyszerűtől vakkantott még a macska felé s már a nyomomban szegődött. A kis kertajtó nyitva volt, most arra kellett vigyázni, hogy nem járkal-e az udvaron valamelyik béres, vagy Miska bácsi, az éjjeli őr. Nesztelenül surrantam a palánkig a magtár mögött ismeretlen egy helyet, ahol a lábam befért a deszkakerítések közé. Olyan kényelmesen sétáltam át, mint egy létrán. Mocskos egyetlen ugrással futott kereszül. Hátra sem néztem, csak futottunk az országot felé.

Az országot poros volt és a holdszárgán majdnem olyan fehér, mintha hó esett volna. Nekivágtunk a falu irányának és buzdón szaporítottam lépteimet. Mocskos hűségesen kullogott mellettem. A sok csillag barátságosan és biztatóan ragyogott le az égről, hamarosan el is érkezünk a Tisza-hídjáig.

— Jai, csak meg ne lásson a bakter — aggodalmaskodtam: de a bakter aludt kuckójában és már a nagy folyó kényelmes lassúsággal hömpölygött alattunk.

...Nem is tudom, mennyi ideig vándoroltunk így előre, fáradtságot nem éreztem, de már világosodni kezdett, mire az Eger patak hosszú fahídjára léptünk, a hidon vásáros szekerekkel találkoztunk. A ponyva alatt aludtak a vásárosok, a kocsisok közül is csak az első volt ébren, aki barátságosan kérdezősködött:

— Hová, hová, ilyen korán?
— Porosóra — feleltem határozottan. — Mezegek a beteg nagymamához.

A falu határában köszöntött ránk a pirkadás. A lenyeveték közül ide létszótt a fehér templomtorony, az aranygömb tetelén ragyogó kereszttel, mely szikrázott és villámlott a korai napsütésben amint a vörösen izzó sugarak megfűrésztették. Leültem egy kilométer-kövébe, hogy kicsit pihenjek. Csipős, hűvös volt a hajnali. Mocskos az éle-

be húztam, úgy próbáltam melegedni.

S máre a nap arasznyira lárt fenn az égen, a poroszloi temetőhöz értünk.

Ide már közel van a nagymama háza — ösztönzött a tudat —, hiszen oly sokszor sétáltunk el kettesben hazulról a temetőbe, mikor virágot hoztunk nagypapa sírjára.

A temető kapuja nyitva volt. Ugy éreztem, hogy be kell menni és virágot kell szedni a nagypapa sírjára. Nagymama bizonyosan örülni fog, ha majd elmesélem neki.

Sok-sok virágot szedtem egy nagy csokorba. Harmatos, nedves színes mezei virákokat. Mocskos ott ugrándozott körülöttem, aztán a sok virággal megkorestem az ismerős sirt. A faluban éppen megszólalt szeliden, bánatosan a harang, mikor a virákokat nagypapa sírjára tettem. Letérdeltem imádkozni; a harang csengett-bongott és én fáradtan, elálmosodva roskadtam össze azon a helyen. Még láttam, ahogy Mocskos valami gillsza után kapargál egy görgyös földtúrásban, aztán elaludtam.

...Az anyám karjai közt ébredtem fel később; már delelőben állott a nap s én zavartan meresztettem a szemem a környezetre. Anvám hangos zokogással ölelt magához, a szava el-elesuklott, mi alatt csókol és közben ezt mondogatta: — Hát eljöttél te is?... Itt vagy te is ugy-e... Kicsi szíved megérezte, megsugta s eljöttél bucsuzni nagymamától!...

Kézről-kézre adtak, apám is, a néniék is, meg a bácsiék is meghatottan dédelgettek, sűrű ölelések és csókok között, én meg csak álltam szótlanul, s körülöttem az egész rokonság vörösré sirt szemmel, csupa gyászruhában, talpig feketeben.

...A harang egyre zúgott, koszorúk nehéz illatától volt terhes a levegő, komor gyászbeszéd csengett el a füleim mellett, hullt, hullt a virág s a frissen ásott sírba erős köteleken leengedték a nagymama koporsóját...

Átszervezik a szuboticei rendőrséget

Az új főkapitány csak képzett rendőrtiszteket kíván az ügyosztályok élére

Horvath Cvetko dr., Szubotica város új rendőrfőkapitánya, aki néhány nappal ezelőtt vette át hivatalát, már megkezdte a rendőrség átszervezését. A *Bácsmegyei Napló* munkatársa az átszervezésre vonatkozóan kérdést intézett a főkapitányhoz, aki a következőket mondotta:

— A rendőrség átvételekor az egyes ügyosztályokban, sajnos, a legnagyobb szervezatlenséget és rendtelenséget észleltem. Az ügyek beosztásában teljes zavar van, az egyes szakosztályok oda nem tartozó ügyekkel foglalkoznak, úgy, hogy tulajdonképpen senki sem tudja, hogy mi a munkája. Ezért hatáskörömön belül elsősorban az a szándékom, hogy az ügykezelést teljesen átszervezzem, úgy, hogy a rendőrség fennakadás és zavar nélkül folytathassa munkáját.

— A rendőrtisztek számában nagy hiány van, hiszen hivatalom átvételekor hat kapitány és rendőrfőosztályos fel volt függesztve, vagy legalább is fegyelmi eljárás van ellenük folyamatban.

— Természetes, hogy azoknál, akik ellen a súlyosabb vádak a fegyelmi eljárás során beigazolást nyernek, semmi esetre sem vagyok hajlandó együttműködni: a vádak elbírálása és az ítélkezés egyébként a városi tanácsra tartozik, amely kétségtelenül megfelelően el is fogja intézni és elbírálni ezeket az ügyeket. Előterjesztést fogok tenni a tanácsnak arra vonatkozóan is, hogy az üresedésben levő rendőrtiszti állásokat is szakértő, képzett emberekkel töltsék be, akik a törvények teljes ismeretével és hozzáértéssel járnak el.

Kijelentette végül a főkapitány, hogy a belső átszervezés munkájának tervét már nagyrészt ki is dolgozta, a személyi kérdések megoldása pedig a városi tanács határozatától függ.

A beogradi rendőrség newyorki és zürichi ékszerablókat keres

Kloroformmal fosztottak ki több ékszerész-üzletet

Beogradból jelentik: A rendőrfőnökség csütörtökön két érdekes körözölevelet kapott. Az egyik Newyorkból érkezett egy körülbélül negyven éves férfi után, aki vakmerő módon követett el rablást, kirabolta Newyork egyik ékszerüzletét. Az ismeretlen férfi, akinek nevét még nem lehetett megállapítani, állítólag jugoszláv kivándorolt és a tett elkövetése után visszazökött Európába. Az ismeretlen tolvaj a lopást úgy követte el, hogy pár héttel ezelőtt egy férfi társaságában beállított egy nagy newyorki ékszerüzletbe és egy értékes nyakéket kért. Miközben az ékszerész a Wertheim-szekrényből előkereste egyik legértékesebb gyöngysorát, a két rabló revolvert rántott elő és az ékszerész mellének szegte. Az ékszerész minden ellenállás nélkül kiszolgáltatta a rablóknak legfőbb értékű ékszerét. Az egyik rabló ezután kloroformos vattával elkábította az ékszerészt és a körülbélül öt millió dinár értékű ékszerrel nyomtalanul eltűntek. A nyomban megindított nyomozás a közölt személyleírások alapján megállapította, hogy a vakmerő rablók egyike a newyorki kikötőben felszállt az egyik európai személyszállító hajóra és valószínűleg Jugoszláviába utazott. Erre abból következtettek, hogy az angol nyelvet érezhető szerb akcentussal beszéli. A beogradi rendőrfőnökség a közölt adatok alapján megindította a nyomozást.

A másik körözölevelet egy Garzaro nevű negyvenkét éves tolvaj ellen adták ki, aki július 29-ikén Zürichben fényes nappal csaknem teljesen kiürített egy ékszerész-üzletet. A tolvaj olasz állam-

polgár, de Jugoszláviába kiállított utlevelével volt és így a svájci rendőrség valószínűleg tartja, hogy Jugoszlávia területén tartózkodik. A körözölevelét szerint az ellopott ékszerek értéke meghaladja a tíz millió dinárt. Az ellopott holmik között van egy háromszázezer svájci frank értékű gyöngygyakék és több ki-

sebb-nagyobb aranylánc és drágakövekkel kirakott gyűrű. Érdekes, hogy a zürichi ékszerabló ugyanolyan módon követte el a rablást, mint a newyorki és a nyomozó hatóságok ezért nem tartják kizártnak, hogy a vakmerő rablásokat egy jól szervezett nemzetközi banda tagjai követték el.

Retorzió a budapesti FTC-mérkőzés betiltásáért

A budapesti válogatott nem játszhatik Zagrebban Az OTT letiltotta a zagrebi városközi mérkőzést

Budapestről jelentik: Az FTC szuboticei vendégszereplésének betiltása nagy megütközést keltett a magyar sportkörökben, ahol főleg azt kifogásolják, hogy ez már a harmadik eset, hogy magyar futballcsapatok vajdasági szerepésért megakadályozzák a jugoszláv hatóságok.

A letiltás miatt az Országos Testnevelő Tanács, hír szerint elhatározta, hogy retorzióképen nem ad engedélyt az MLSZ-nek, a Budapest—Zagreb város-

közi megrendezésére és erről még a hét folyamán értesíteni fogja az MLSZ vezetőiségét azzal az utasítással, hogy a jugoszláv hatóságok eljárása miatt a maga hatáskörében is tegye meg a szükséges lépéseket.

Az egyik déli lap értesülése szerint az MLSZ megpróbálja az OTT-ot rábírni arra, hogy a letiltást vonja vissza és kivételesen engedélyezze az augusztus 9-ikére tervezett zagrebi városközi mérkőzést.

Megszakadt az angol—francia adósság-tárgyalás

Az angolok keveselték a francia ajánlatot

Párisból jelentik: A francia-angol adósságtárgyalásokat félbeszakították. Az esemény Párisban nagy meglepetést keltett.

A *Petit Parisien* a következőket írja: Valószínűnek látszik, hogy az adósságok kifizetésének problémájában az angol kormány olyan álláspontra helyezkedett, amely az angol pénzügyminiszter részéről régebben kifejtett állásponttól élesen különbözik. Ilyen körülmények között természetesen kell találni, hogy a francia delegátusok az új helyzetről kötelességszerűen jelentést tessenek Caillaux pénzügyminiszternek és tőle kérnek új utasításokat.

A *Matin* a következőket írja: *Tilton de Chaume* pénzügyi szakértő, aki részle-

tes tanulmányt dolgozott ki az adósságok kérdésében, azzal vezette be a tárgyalásokat, hogy a kifizetendő francia adósságok végösszegére vonatkozólag bizonyos feltartással kell nyilatkoznia. Különösen arra mutatott rá, hogy az angol hatóságok a háborús szállítások díjtételeit nagyon magas összegben számították fel. A fizetés kérdésében már a tárgyalások elején nagy ellentétek mutatkoztak. A franciák azt kérték, hogy márkában vagy papírpénzben fizethessenek és hogy a fizetés összege ne haladja meg az évi 6 millió fontsterlinget. Az angol delegátusok ezt az ajánlatot elégtelennek tekintették, a francia kiküldötteknek azonban nem volt módjuk, hogy magasabb ajánlatot tegyenek.

Ipari válság Boszniában

Bérleszállítások és sztrájkok

Szarajevóból jelentik: Az az általános gazdasági krízis, amely az utóbbi időben az országban fellépett, a legerősebben Boszniában érezteti hatását, ahol a gyárak sorra kénytelenek a termelést redukálni.

Az állami bányák szarajevói igazgatósága a napokban felmondta a kollektív szerződést a munkásoknak és felkérte a munkáskamarát, hogy az új szerződés megkötése végett a munkások képviselőivel együtt küldje ki delegátusait. Az igazgatóság eljárása nagy riadalmat keltett a munkások körében, akik úgy értesültek, hogy nagyobb bérredukciót akarnak a bányákban keresz-

tülvinni. A bányakonferencián, amely augusztus 17-én és 18-án lesz Sarajevóban, a munkásság előreláthatólag nem fogadja el az igazgatóság bérjavaslatát.

A Boszna r.-t. fakitermelő vállalat, amelynek Beogradban vannak nagykiterjedésű erdői, a napokban beszüntette az üzemét. A vállalat pár száz munkását elbocsájtotta a részvénytársaság igazgatósága.

Bródban a vállalatok szintén erősen küzdenek a válsággal. A pródi *Slavek* fűrésztelepen és *Slavonia* bútorgyárban pénteken reggel sztrájk tört ki. A sztrájk oka az, hogy a két vállalat le akarta szállítani a munkabéreket.

A szovjetkormány elismerte Franciaország háborúelőtti követeléseit

Hajlandó a kamatok fizetésére — Szenzációs fordulat az orosz külpolitikában

Párisból jelentik: *Krasszin*, a szovjet párisi követe befejezte tárgyalásait *Dalbiez*-vel, a francia kormány orosz delegációjának elnökével. A tárgyalások szenzációs eredménnyel végződtek: Szovjetország elismeri Franciaországgal szemben fennálló háború előtti tartozásait és a kamatok fizetését nem teszi függővé az újabb kölcsöntől.

Az orosz politika ezzel a ténnyel eljutott ahhoz az állomáshoz, ahová a forradalmi intézkedések fokozatos megszüntetése és a normális gazdálkodás helyreállítására való törekvés révén el kellett jutnia. A forradalmi berendezkedés csödbe juttatta Oroszország állami gazdálkodását és az elszigetelt országot a pusztulásba vitte. Lenin fel-

ismerte ezt és ezért minden erejét arra összpontosította, hogy fokozatosan átvezesse a gazdálkodást azokba a keretekbe, amelyek között Oroszország és Európa többi része között a rendes külkereskedelmi kapcsolatok létrejöhetnek. 1922-ben a génuai konferencián először jelent meg Európa színe előtt ennek a megváltozott békülékeny politikának hírnöke gyanánt Csicserin és ettől kezdve az orosz politika igyekezett megteremteni az élete fenntartásához nélkülözhetetlen gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokat a világ többi részével.

A punctum saliens az egész kérdésben az Angliával és Franciaországgal szemben fennálló háború előtti és háborús tartozások elismerése. De éppen

ebben a kérdésben voltak az oroszok intranzigensek. Ennek az oka kétségkívül Lenin halála volt, amellyel ugyanis Moszkvában háttérbe szorították azt a problémát, amelyet ő a szovjet legelső sorban megoldandó problémájának tekintett és politikai végrendeletében annak is nevezett. Ugy látszik, hogy időközben mégis rájöttek a szovjetpolitikuskok, hogy lehetetlen dologra vállalkoztak és kénytelenek folytatni a békülékeny politika munkáját. Szovjetország most föltétel nélkül elismerte adósságát, ami elvileg az orosz forradalmi rendszer teljes kapitulációját jelent. A jelentés egyelőre megerősítésre szorul és mindaddig, amíg részletei nem ismeretesek, nem lehet végső következtetéseket levonni ennek az eseménynek jelentőségére nézve.

A Neues Pester Journal megszűnt

Az ötvennégyéves budapesti német lap halála

Budapestről jelentik: A *Neues Pester Journal* pénteki számában bejelentette, hogy a lap bizonytalan ideig nem jelenik meg. Ötvennegyedik évfolyamában nemul el a lap, amely a társadalom nem egy rétegének jelentette a napi eseményekkel együtt a kulturát is. A mai gazdasági helyzet — ezzel magyarázza a *Neues Pester Journal* a nemcsak rá nézve fájdalmas eseményt, amely keserű nyés izt hagy maga után mindenkinél, aki a hírlapíró toll nehéz küzdelmét látja, átérzi és átéli. Az utódállamokhoz csatolt német nemzetiségi vidékeken gyökerezett a lap, de az összeomlás óta nem mehet ezekre a területekre és az 1925-ös esztendő gazdasági válságához nem kell magyarázat. Így bucsuzik a *Neues Pester Journal*:

— Hol találja meg ma egy lap, amely nem akarta magát eladni, az egyenes, üzletszerű gazdasági támaszt, amely normális viszonyok között a lap közgazdasági része révén rendelkezésére állt? Tud ma a magyar kereskedő hirdetni? Tud ma az intelligencia előfizetni?

A *Neues Pester Journal* különben összes fizetési kötelezettségeinek korrektilt eleget tesz és némán vár arra az időre, amikor — talán — újra megszólalhat.

Óránként 216 kilométer sebességgel a halálba

Halálos szerencsétlenség érte a világ legismertebb autóvezetőjét

Vasárnap folyt le Páris mellett az a gyászos kimeneteli autóverseny, amelyen a világ legismertebb autóvezetője, az olasz *Ascari* halálát lelta. A tragikus eseményről már beszámoltunk, párisi tudósítónk most a következő részleteket közli:

Tizenkét autó állt starthoz és szédületes rohamban indultak neki az 1000 km-es távolságnak. *Ascari* Alfa Romeo-gépén rögtön az élre állott és egyre növekvő sebességgel vezette maga után a többi gépkocsit. A huszadik körben *Ascari* még egyre erősítette a tempót, a huszonharmadik körben már óránként 216 km-es sebességgel száguldott végig a pályán. Amikor az éles kanyarodóhoz ért, erősen lefékezett, de még így is 180 km-es sebességgel vette a fordulót. Ez a rettenetes gyorsaság egészen a forduló legtetejére röpitette fel az autót és ekkor az első kerék külső tengelyrésze egy pillanatra surolta a deszkakerítést. A szédületes iramban ez a tizedmásodperc elég volt arra, hogy *Ascari* autója kétszer forduljon meg a tengelye körül, miközben a forduló tetejéről annak aljáig csuszott le. Az ütődés következtében a gépkocsi első tengelye eltört, az autó első része leroskadt, hátsó része a magasba csapódott és az autó a szó szoros értelmében bukfeneket hányva izzó-por-

rá zuzódva repült még mintegy 50 métert borzalmas iramban.

Az egész fépkocsiból csak az alváz maradt meg, a többi a föld valóságos leborotválta. Ascari már a második bukásnál kiesett az ülésből, az autó rázuhant és valósággal szétroncsolta.

Néhány perc múlva ismét a halálkanyarodóhoz érték a gépkocsik, most is egy Alfa Romeo volt az élen, Campari kocsija. Az Alfa Romeo-gyár jelenlévő képviselője fekete zászlóval intett Camparinak és a harmadik olasz versenyzőnek, akik erre leállították gépüket a gyász jeléül.

Igy Delage-kocsin Benoist nyerte meg a versenyt 8 óra, 54 perc alatt.

Elkészült a vádirat Beniczky Ödön ellen

Az ügyészség a volt belügyminiszter további fogvatartását indítványozza

Budapestről jelentik: Az ügyészség pénteken készítette el vádiratát a június 23. óta vizsgálati fogságban levő Beniczky Ödön ellen. A volt magyar belügyminisztert az ügyészség a Somogyi-Bacsó gyilkosság ügyében tett tanuvallomása és annak nyilvánosságára hozatala miatt, sajtó útján elkövetett kormányzósértéssel és a hivatali titoktartás megsértésének sajtó útján elkövetett vétségével vádolja.

Ezenkívül külön vádirat készült Beniczky Ödön és Kóbor Tamás „Az Újság” szerkesztője, mint tettestársak ellen, tiltott közlés miatt.

Az ügyészség a vizsgálóbírók Beniczky Ödön további fogvatartására nézve tett indítványt. Az ügyészség szerint a vizsgálati fogság fentartása azért szükséges, mert az előrelátható büntetés nagysága miatt tartani lehet Beniczky szökésétől.

Beniczky barátai most magasabb kaució felajánlásával fogják újból kérni a volt belügyminiszter szabadlábra helyezését.

Tisztviselőválasztás

a novisadi munkásbiztosítónál

Felmenték a novisadi munkáskamara tisztviselőinek fizetését — A munkáskamara bélyei ankétja

A novisadi munkásbiztosító pénztár igazgatósága szerda esti ülésén töltötte be a pénztárnál megüresedett öt tisztviselői helyet. Iktató-kiadónak Wächter Katicát választották, míg helyettes-nyilvántartónak Nikolics Julkát, végrehajtónak Borovác Szávát, akik egy-egy fokkal előléptek. Betegellenőrnek Pavlovics Rádát, fizemellenőrnek Drmanovics Vitomirt, a pénztár eddigiapidijaiszt választották meg.

A novisadi munkáskamara vezetősége is tisztviselőkérdésekkel foglalkozott és Tatics Pavle titkár illetményeit 4000 dinárról 5500 dinárra, Grbics Marinko előadó fizetését 3000-ról 3500-ra, Nesics János tisztviselő fizetését 2500-ról 2750-re és Pottner Márkó hivatalnok fizetését 2250 dinárról 2500 dinárra emelte fel. Egyben kimondta a vezetőség, hogy az új fizetések 1925 január 1-vel való visszaható erejű érvényesek és azokat nyomban ki is utalta.

A vezetőség a munkáskamara elnökének havi 750 dinár tisztjelét és önmagánakapidiját állapított meg.

A novisadi munkáskamara — a melynek hatálya az egész Vajdaságra kiterjed — szerdára a bélyei uradalomban ankétot hívott egybe, amelyen Tatics Pavle, a munkáskamara titkárán kívül dr. Topalovics Zsivko beogradi ügyvéd, a munkáskamarák központjának titkára, Kotur Szima, az általános munkásszövetség beogradi titkára, Csa-

ics Pavle, a novisadi munkáskamara vezetőségi tagja, továbbá a pénzügyminisztérium egyik delegáltja, a bélyei uradalom igazgatója és a munkásság és a hivatalnokok képviselői vettek részt. Az ankét feladatául tűzte ki, hogy a bélyei munkásság és tisztviselők pragmatikáját revideálja.

Az ankét három napra van tervezve.

A novisadi csehszlovák szabadraktár bérlője ötmillió dinárra perelte a cseh államot

A csehszlovák kereskedelmi minisztérium Noviszadon a Dunapart közelében már 1922-ben, husz millió dinár befektetéssel nagyszabású szabadraktárt létesített, amely főleg és elsősorban a Csehszlovákiából a Balkánra, — Jugoszláviába, Bulgáriába, Görögországba, Albániába, Törökországba és a Fekete tengeren át a távoli keletre, — gravitáló csehszlovák szállítmányok tranzitáldására létesült.

A csehszlovák kereskedelmi minisztérium a szabad raktárt Dobrics Jesko dalmáciai származású vállalkozónak adta 1924 február 1-től három évre bérbe. Dobrics Jesko 1924 december 12-ikén keresetet adott be a novisadi törvényszékhez, amelyben elmondja, hogy két hónappal a bérleti szerződés életbelépte után a csehszlovák kereskedelmi kormány 1924 április 1-jei joghatállyal minden jogos ok nélkül kitétte a bérletből.

Dobrics emiatt kártérítési pert indított a csehszlovák kereskedelmi minisztérium ellen, amelyben elmaradt haszna címén mintegy öt millió dinár megfizetését követeli.

A keresetet azonban, — noha azt nyolc hónappal ezelőtt adta be dr. Muzilovics Arzén novisadi ügyvéd — máig sem lehetett kézbesíteni. A keresetet ugyanis felperes a csehszlovák kereskedelmi miniszter által a szabadraktár vezetésére kirendelt Keres-Szan igazgató kezéhez kérte kézbesíteni, de Keres igazgató elköltözött.

A csehszlovák kereskedelmi minisztérium közben a novisadi szabadraktárra vonatkozó összes jogait átruházta a prágai mintavásár igazgatóságára és így a kereset diplomáciai úton el fog jutni a prágai mintavásár igazgatóságához.

A keresetre 250.000 dinár okmánybélyeget kellett volna ragasztani, de Dobrics Jesko szegénytelen bérmentésen perelte a hatalmas összeget.

Nagyapó halála

Fla és menyő oltotték láb alól egy bresicei földbirtokost — Az unoka laplezté le a gyilkosságot

Mariborból jelentik: Celjtól pár kilométerre fekvő Bresice községben egy borzalmas bűntényt leplezett le a csendőrség. Még a múlt évben történt, hogy nyomtanul eltűnt Schuller Ferenc hetven éves bresicei földbirtokos. A csendőrség az eltűnt felkutatására azonnal megindította a nyomozást, de még mielőtt eredményt ért volna el, Schuller Ferenc fia, Schuller Márton jelentkezett a hatóságnál és felmutatott egy levelet, amelyet az eltűnt földbirtokos Mariborból írt és közölte vele, hogy Bécsen keresztül Párisba utazott. A bejelentés után a csendőrség beszüntette a nyomozást és az ügy feledésbe merült.

A múlt hét elején aztán váratlan fordulat állott be. Schuller Ferenc tizenkét éves unokája játék közben az egyik gyerekpajtását így fenyegette meg:

— Vigyázz, mert úgy feibe vágjak, mint ahogy az apám fejébe tette nagyapámat.

A kis gyerek kijelentéséről tudomást szerzett a csendőrség, amely az eltűnt földbirtokos fiát: Schuller Mártont és feleségét letartóztatta. A fiatal földbirtokos kihallgatása alkalmával állhatatosan tagadott, azt állítván, hogy édesapja külföldön tartózkodik. A csendőrség kö-

zös cellába zárta a gyanúsított Schuller és feleségét, ahova becsuktak egyúttal egy csendőrt is, akit azzal a feladattal bíztak meg, hogy hallgassa ki a házaspár beszélgetéseit. A csendőr a cellában összeismerkedett Schullerrel, akik előtte beszéltek meg, hogy fognak majd védekezni és elárulták neki, hogy hol van Schuller Ferenc eltemetve. Az álfogoly bementése alapján egy bizottság szállt ki a megjelölt helyre, ahol két méterre elásva megtalálták az eltűnt földbirtokos holttestét. A házaspár, amikor elébük tárták a terhelő adatokat, megtört és bevallotta, hogy azért ölték meg édesapjukat, mert hozzá akartak jutni az örökséghez.

A gyilkos házaspárt a csendőrség csüörtökön bezáratotta a celjei ügyészség fogházába.

Az elszigetelt Bánát

A szentai hidon nem mehetnek át a tizenöt tonnás megrakott vagonok

Velikibecskerekéről jelentik: A bánáti kereskedelmi és iparkamara pár hónappal ezelőtt beadványt intézett a szubotica vasutigazgatóságához, amelyet arra kért, hogy hatálytalanítsa azt a rendeletet, mely szerint a szentai Tisza-hidon legfőbb 24 tonna bruttó súlyú vagonok mehetnek át. A kamara a súlyhatárnak két tonnával való felemelését kérte. A beadvány indokolása szerint Magyarországon a vasut a külföldi forgalomban 30 százalék kedvezményben részesíti azokat a vagonokat, amelyekbe 15 tonna súly fér. Valószínű, hogy ezt a kedvezményt az S. H. S. vasut is bevezeti, de már a magyarországi kedvezmény is rendkívül fontos a jugoszláv export-import kereskedelemre. Am a 15 tonna befogadó képességű vagonok önsúlya nagy és a bruttó súly több mint 24 tonna, de nem éri el a 26-ot. A szentai hidon az ilyen szállítmányt ne menedék át és míg az ország más vidékei alaposan kihasználják ezt a kedvezményt, a bánátiak a rendelet miatt nem érhettek vele, ami nagy hátrányt jelent számukra.

Tegnap érkezett meg a bánáti kereskedelmi és iparkamarához a szubotica vasutigazgatóság válasza, amelyben az közli, hogy a kérelmet nem teljesítheti, mert a szentai híd konstrukciója nem elég erős és nem bír el nagyobb megtérhelést.

Az elutasító válasz csak még sürgősebbé teszi a sokszor sürgetett kiindulás-szegedi vonal megnyitását, mert a Bánát egyedüli export-útja — a szentai hidon át — nagyon költséges és a kedvezménytől megfosztott Bánát kereskedelmét versenyképtelenné teszi. Ezt a helyzetet természetesen szövé fogják tenni a nem sokára megtartandó tiltakozó gyűlések során.

A lakástörvény

nem szünteti meg a lakbérleti szerződéseket

A felmondásokra nézve a városi szabályrendeletek újra érvényesek — A szubotica járásbírósa elvi jelentőségű határozata

Szubotica város tudvalevőleg felhívást küldött a városháza épületében lévő üzlethelyiségek bérlőinek, hogy ez év nov. 1-én bocsássák a város rendelkezésére a bérelt helyiségeket. A felhívás utal az új lakástörvényre, amelyet a város úgy értelmez, hogy ez év november 1-től kezdődő hatállyal megszűnik a bérleti viszony a háztulajdonos és a bérlő között.

Nagy Bertalan gyógyszerész, akinek a városházában van a gyógyszeriára, nem vette tudomásul a felmondást, hanem ügyvédje, Székely Zoltán dr. útján a járásbíróshoz fordult döntés végett. Pénteken tárgyalta ezt az ügyet Kiszely Frányó, a szubotica járásbírósa vezetője. A járásbírósa a város felhívását elutasította azzal az indoklással, hogy a bérleti viszony magának a törvénynek

erejétől fogva nem szűnik meg, hanem csak úgy bomtható fel, ha a bérbeadó a városi szabályrendeletben előírt felmondási idő betartásával a bérleti viszonyt felmondja. Miután a város a felmondást elmulasztotta, a bíróságnak a város felhívását el kellett utasítania. Minthogy pedig a városi szabályrendelet értelmében gyógyszeriára bérlete csak egy évre mondható fel, Nagy Bertalan csak a felmondást követő évnegyed első napjától számított egy év leletével köteles a bérelt üzlethelyiséget a város rendelkezésére bocsátani.

A járásbírósa elvi jelentőségű döntése természetesen érinti a többi városi üzlethelyiségek bérlőit is, akik a bírói ítélet szerint csak a szabályrendeletnek megfelelő felmondás esetén és a felmondási határidő letele után kötelesek kiköltözni az üzlethelyiségből. A városi üzlethelyiségek bérlői azonban legjobban szeretnék, ha nem kellene a várossal jogi vitába bocsátkozniuk és szívesen fizetnének a mai viszonyoknak megfelelő bérösszeget, csak hogy a jelenlegi bizonytalan helyzetnek véget vessenek. A városi tanácsnak végre meg kellene már oldania ezt a kérdést, amely annyi adófizető polgár egzisztenciájába vág.

„Hivnak a tenger habjai...”

Öngyilkos lett a fürdőmeddőben egy nevelőnő — A halak tápláléka akart lenni a Gellért-fürdő kabinjában — „Szálka lesznek és torkán akadok a rossz embereknek”

Budapestről jelentik: A Gellért-fürdő egyik kabinjában a fürdőmeddő felelősen holtan találták pénteken Zakár Matild huszonkétéves nevelőnőt. A holttest arca lefelé borulva feküdt a víz alatt. A rendőri bizottság megállapította, hogy a nő megmérgezte magát a kádban és amikor a mérég hatni kezdett, úgyhogy eszméletét veszítette, belefulladt a kád vizébe.

A kabin divánján megtalálták az öngyilkos nevelőnő ceruzával írt bucsólevelét, amely így hangzik:

— Hivnak a tenger habjai, lágyan simogatják fáradt tagjaimat, amelyek átkiváncsognak a tulsó partra. Mikédig szerettem a halat, Eddig én ettem őket, most ők esznek majd engem. Így hal lesz belőlem is és belejutok az emberek gyomrába. A jó emberek jó halat kapnak belőlem, a rossz emberek pedig romlottat, amióla gyomrom mérgezősük lesz. Egyébként szálka lesznek és a torkukon akadok, így büntetem meg őket. Hozzáértanodomnak ne mondják meg, hogy öngyilkos lettem. Mondják azt, hogy Amerikába utaztam és mindent elintéztem. Nekik már semmivel sem kell törődniük.

Az öngyilkos nő holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították, a hol fel fogják boncolni. Mag akarják alapítani, hogy milyen méreggel ölte meg magát Zakár Matild, akit a tenger habjai csalogattak a fürdőmeddő halálméden-céjébe.

HIREK

Éden

A fullasztó hőségben lefordult, földnek szegeződött a páfrány dárdafelele — meddig szem látott, a leperzselte füvek alól szikso fehérlett kopaszon, könyörtelenül.

Ez már a harmadik holdtölte volt — és semmi remény! még csak a sakálók se jártak most erre: — a folyóparton napok óta büzlött immár az éhenpusztult sárkány kinyújtott döge — feje a vízbe lógott, szárnyai szétterültek, hosszú farka egy fekete meteorokó köré csavarodott.

Adám óvatosan kuszott lefelé a kivált sziklacsatornában. Minden nagyobb csuszszanasnál fájdalmasan felnyikkant: felszegett karja fájt még, vértől összehúzódtól szőre beléakadt a kiálló gyökerekbe.

Megállt, körülnézett, sárga szemekkel, fájdalmasan... Bozontos, kusza szakállából félig szétmorzsolott sűrű túrmelekei kandikáltak elő — reggel fanyalodott rá, hogy megkóstolja, — de nem volt se ize, se bűze, hamar abbahagyta ezt is. Önmagához nem mert nyúlni többé a fogával — nagyon jól emlékezett az éles fájdalomra, amitől csaknem lefordult a fáról, mikor mohón a udajdon karjába harapott. — pedig a vér ize jó volt, meleg és sós és csiklandozó.

De hát hiba, — mióta eltűnt az égről a kettős Fényesség, melynek ragyogásában életének tudatára ébredt, nem volt nyugta többé. Pedig hiszen ő akarta, hogy eltűnjön, behunyta a szemét, makacszkodott. Ha békében tudott volna maradni, most is ott lebeghetne, ég és föld között, a datolyafa kinyújtott ágán — ugyan mi ütött belé, hogy át kell dobni magát arra a másik, szomszédos fára, aminél ismeretlen gyümölcsöse egy megtabonázta? Azóta éri ezt az elviselhetetlen erőfeszítést, — testének minden porcikájának ezt a féltelmes rögzítést: hogy valahányszor megáradt a ragadai, önmagához közeledjen, — hogy ki kell támasztania fején a tárogató nyílast és valamivel, akármeivel, betámasztani — vagy ha nem, belétről kirántani valamit, a melléből, vagy az oldalból.

Igen, ez így volt, — ez a kínzó valamit sarkalata most is, hogy a békés hegytetőről lefelé igyekezzék, lefelé. Valamint kitér, amiből tárogató szájával odakapna, — belécsattintandó az éles, kemény kis csontok kettős forgóját, amik a szájában vannak — szétmarcangolná darabokra és elcsúsztatná a belsejében, miközben a kicsorduló pirosság — már tudta, hogy a mozgó élők belsejében ilyen meleg, piros folyadék van — kétoldalt lecsurgogna. Homályosan emlékezett rá, mikor támadt benne először ez a kívánság — látott illet, akkor, a szomszéd fa alatt: a sárkány torkában tünt el így, vonagló görcsök közt: egy párduc csúros teste.

És a visszaképződő képre Adám állkapcsai remegni kezdtek — száját nyitogatta és nyelte a nyálát és lihegett.

A tüskebokr alatt, pár lépésnyire tőle, ott gubbasztott Éva.

Ott gubbasztott már akkor, mikor Adám átugrott a gránátalmafára — akkor meghökkenve elhalt, elbűnt — ő előbb került oda, le is tépte a gyümölcsöt, de nem volt bátorsága megvédeni birtokát. Anyai bizonyos, hogy tudott Adámról, mielőtt Adám látta volna őt — tudott róla, emlékezett rá, ő is látta a sárkány és párduc közt lezajlott szörnyűséges és gyönyörűséges jelenést — és kárpótlásért ő már határozottan Adámval kötötte össze a kínzó vágyat, ami megmaradt benne azóta — ami először sarkalata, hogy letépje a gránátalmafa kerek gyümölcsét.

Most itt voltak, szemről-szembe — Adám a sziklacsatorna végében, Éva a bokor alatt, összehúzódtva.

Most is Éva látta meg először.

Hátréva, lélekkel, igyekezett még

lábban elrejtőzöl. De szemét nem vette le a közeledőről. Ő is lihegett és remegve nyitogatta száját — óvatosabban, mint a másik, — ő ismerte az arcát, látta a folyóban.

Adámot a recsegő ágak tették figyelmessé. Elbámult, magához hasonlót pillantva meg — aztán, mint a mennykőcsapás, úgy érte a teljesülés lehetőségének felismerése. Visszahúzódott maga is — egy szivdobbanásnyit tartott az egész.

Egy szivdobbanásnyit —

Aztán — a következő szivdobbanásra, egy és ugyanabban a pillanatban ugrottak egymásra — elvakultan, mindketten megelégedve róla, hogy a másik is ugriani fog... A szájuk tátva volt — tátott szájukban az összecattanni készülő fogsorok... megharapni, — széttépni, megenni...

És így történt, hogy a két száj egymáshoz tapadt s megszületett az Első Csók — és lőn este és reggel, a nyolcadik nap.

Karinthy Frigyes

*

— Uj elöljáróságot kapott Stanisics község. Szomborból jelentik: Petrovics Milvoj kerületi főispán új elöljáróságot nevezett ki Stanisics község élére. A kinevezést az teszi különösen érdekessé, hogy az új impérium változás óta először van a községnek német bírója Potz János személyében.

— Szentárváros közgyűlése. Szentárvárosi jelentik: A két héttel ezelőtt elhalasztott közgyűlést dr. Knezsevics Milos polgármester augusztus harmadikára hívta össze.

— A jegyzői hivatalok állítják ki a földigénylők szegénységi bizonyítványát. Szentárvárosi jelentik: A városi és járási hatóságok felhívják minden földigénylőt, nemzetségi küldetésük miatt, hogy a hatósági szegénységi bizonyítványokat augusztus hó 31-éig saját községében a jegyzői hivatalból szerezzék be, mert csakis a hatósági bizonyítvány bemutatása után részesülhetnek az agrárreformban.

— A szubotical országos sakkverseny résztvevőinek megérkezése. A szubotical országos sakkverseny résztvevői a verseny rendezőségének bejelentették megérkezését. A verseny résztvevői nagyrészt már szombaton délután megérkeznek Szuboticalra, ahol a rendezőbizottság fogadja őket és gondoskodik elszállásolásukról. A verseny iránt az egész országban nagy érdeklődés nyilvánul meg, annál is inkább, mert több ismert nevű játékos erős küzdelmére van kilátás, akik csak most, Szuboticalon mérkőznek össze először sakk tudásukat. A Szubotical Sakk Kör vezetősége számol azzal, hogy a játékokat állandóan nagyszámú látogató fogja figyelemmel kísérni és minden intézkedést megtett, hogy a verseny teljes zavartalanságának biztosítása mellett a Polgári Kaszinó helyiségeiben minél nagyobb számú közönség kísérhesse figyelemmel a sakk-tornát.

— Megkezdtek az adóhátralékok telekkönyvi betáblázását. Becskerekéről jelentik: A becskereki hadi-, jövedelem- és vagyonadó hátralékosok terhére a városi kérelmére megkezdte a telekkönyvi hivatal a betáblázásokat. Hír szerint ezzel nem elégszenek meg, hanem később végrehajtást is vezetnek az adósok ellen.

— Gorkij fia súlyosan megsebesült a marokkói harctéren. Párisból jelentik: Coskov kapitány, Gorkij Maxim egyik fia, aki hosszabb idő óta a francia idegen légióban harcol a rifkabilok ellen, a legutóbbi napok harciban súlyosan megsebesült. Lyautey tábornagy, Coskov kapitányt felterjesztette a becsületrend tiszti keresztjére.

— A német biztonsági választójegyzék Belgiumban. Brüsszelből jelentik: Az angol ügyvivő csütörtökön kézbesítette Chamberlain jegyzékét, amelyben az angol külügyminiszter a német jegyzékről közli fel fogását a belga kormánnyal. A jegyzékben kifejtli Chamberlain az angol kormány véleményét a további tennivalókról is. Vandervele miniszterelnök már annakidején közölte álláspontját Brianddal és Chamberlannel is. A király fogadta a kabinetiroda főnökét, hogy jelentést kérjen a tárgyalások állásáról.

— Sir Herbert Samuel elutazott Budapestre. Budapestre jelentik: Sir Herbert Samuel, a volt palesztinai főbiztos, aki családjával két napot Budapestben töltött, csütörtök délután az expresszhajóval Bécsbe utazott. A főbiztos Bécsből Tirolba, majd Indiába megy Lord Reading indiai alkirály látogatására. A főbiztos csütörtökön délelőtt a Hungária-szálló földszinti termében a cionisták küldöttségét fogadta, amelyet dr. Strauss Adolf vezetett. A küldöttség szónokai angol és héber nyelven üdvözlötték Sir Herbert Samuelt, aki válaszában hangsúlyozta, hogy utóda bizonyára diadalra fogja vinni azokat az eszméket, amelyekért ő küzdött.

— Terjed a francia banktisztviselők sztrájkja. Párisból jelentik: Caillaux pénzügyminiszter pénteken délelőtt fogadta a sztrájkoló banktisztviselők küldöttségét és hosszabb tárgyalás után elvállalta a döntőbíró szerepét. Ennek alapján értekezletre hívta össze a bankigazgatókat. Közben a sztrájk egyre tovább terjed és már valamennyi nagyobb bank tisztviselői sztrájkban állnak. A Credit Lyonnais alkalmazottai elhatározták, hogy a sztrájkot a végső-ig folytatják.

— Újabb földrengés Amerikában. Newyorkból jelentik: Pénteken Kalifornia különböző részeiben, beleértve a földrengés által nemrég elpusztított Santa-Barbarat, továbbá Új-Mexikóban, Coloradoban, Kuszao és Texas államokban heves földrengés pusztított. A katasztrófa méreteiről még nem érkezett részletesebb jelentés.

— A novisádi városi közgyűlés előkészítése. Novisádról jelentik: Milovanovics Milovan polgármester szombatra ülésre hívta össze a városi gazdasági, pénzügyi és jogi bizottságot, hogy az augusztus negyedik közgyűlés tárgyszorozatát összeállítsák.

— Decembarban lesz Mafalda olasz királykisasszony esküvője. Rómából jelentik: Mafalda királyleány esküvőjét a hessen herceggel decembar huszonharmadikára tűzték ki.

— Deronja magának követeli a Mosztonga vízhasználati jogát. Szomborból jelentik: A szombori alispáni hivatalban pénteken küldöttség jelent meg Deronja községből, amely elpanaszolta, hogy a bácskai római katolikus adminisztratura eltiltotta őket a Mosztonga vízen a halásztól és a nád kivágástól. Az adminisztratura arra hivatkozott, hogy a jog az érsekségé volt, most pedig az ő rendelkezése alatt áll. Az alispán megígérte, hogy az ügyet vizsgálat tárgyává teszi.

— Kézrekerült egy megszökött fogycsapat. Novisádról jelentik: Uszakovics Mehmed boszniai származású csavargó, néhány nappal ezelőtt meglopott egy másik bosnyákok, mire a rendőrség letartóztatta és megindította ellene az eljárást. Uszakovics előzetes kinyomozása során érdekes felidőzést tett a rendőrség. Kiderült ugyanis, hogy Uszakovics, aki a boszniai Derwentáról való, álnévet használt, igazi neve Sujac Csuzaka és többszörösen büntetett előéletű csavargó. Sujacot a derventai hatóságok körözik, mert megszökött a fogházból, ahol három évi büntetését töltötte.

— Rendőrség a köztársasági szervezetek konfliktusa Münchenben. Münchenből jelentik: A köztársasági szervezetek a müncheni rendőrségtől engedélyt kértek, hogy augusztus 9-én ünnepélyt tarthassanak a Königplatzon. Az engedélyt nem kapták meg, mire elhatározták, hogy az ünnepséget zárt területen, a városi tornacsarnokban fogják megtartani fátylászmenettel egybekötve. A rendőrigazgatóság erre értesítette őket, hogy a fátylászmenetre sem adja meg az engedélyt. A köztársasági szervezetek képviselői erre határozatot hoztak, amelyben tiltakoznak a rendőrség eljárása ellen és, mint mondják, falragaszokon teszik neveltségessé a bajor reakciót az egész világ előtt.

— Vilmos excsászár felesége Regensburgban. Münchenből jelentik: Vilmos német excsászár felesége, aki néhány nap óta két leányával Berstegartenben tartózkodott, csütörtökön Regensburgba érkezett, ahol a württembergi hercegnő vendége lesz. A császárné néhány napot tölt Regensburgban s onnan visszautazik Doornba.

— Szabadon bocsájtották a Nisben letartóztatott dollárpapát. Beogradból jelentik: A beogradi rendőrigazgatóság szabadlábra helyezte a Nisben letartóztatott Werner Sándor, budapesti illetőségű mérnököt, miután utólag megállapították, hogy a dollárok, amelyeket Werner egyes pénzintézeteknél beváltott, nem hamisak. Werner mérnök már el is utazott Carigrádba, ahol több középületet fog építeni, amelyeknek pályázatát ő nyerte meg.

— Augusztusban fontos angol-francia tárgyalások lesznek Londonban. Párisból jelentik: Diplomáciai körökben megerősítik azt a hírt, hogy Briand az eddigi tervek szerint augusztus elején, de legkésőbb augusztus közepén Caillaux pénzügyminiszterrel együtt Londonba megy. Az utazás még az angol-francia adósságügyi tárgyalások, valamint a garanciapaktum tárgyalása menetétől függ. Éppen ezért az utazás dátuma sem bizonyos még.

— Rádió-leadóállomás Zagrebben. Zagrebból jelentik: Pénteken érkezett le a polgármesteri hivatalhoz a postaügyi miniszter átirata, amelyben értesíti a város vezetését, hogy a zagrebi rádió egyesületnek engedélyezte egy nagy rádió leadó állomás felállítását.

— Szubotical adókövetések. Augusztus tizedikén a következők kerülnek sorra: Schweiger Jenő, Schwarcz László, Iszanov Voin, Weisz Hermína, Schlesinger Katalin, Rieger Bernátné, Pollák József, Grün Lipót, Goldmann Gábor, Friedenstein Mórné, Freilich Náthánné, Basch József, Sonnenfeld Jakab Jenő, Sonnenfeld Ferencné, Stein Sándorné, Spitzer Zsigmond, Prizner Rudolf, Meznerics György, Kulancsics István, Kohn Hermann, Hevér Józsefné, Golcman Gábor, Lipkovic Mór, Kiss Márton, Kovács-András, Bakalics Csedomir, Spitzer testvérek, Ripu Ferencné, Kuzaj László, Ureich testvérek, Medgyanszki és társa, Székely és Szenes, Simon László, Rosenfeld testvérek, Piukovic Béla és társa, Györgyfalvy Aladár.

— Ujra megnyílik a loki posta. Lokról jelentik: Másiéi évvel ezelőtt Lokon beszüntették a postahivatal működését. A postaügyi minisztérium rendelete szerint a lokai postahivatal augusztus elsején ismét megkezdte működését.

— Elítélt nazaróus. Novisádról jelentik: Vuics Milán deszpotszentiváni ujhítt földműves múlt évi március 12-én a katonaságnál megtagadta a fegyverforgást, mire bűnvádi eljárás indult ellene. A beogradi Duna hadosztály hadbíró-sága 1925 július 24-én kilenc évi és nyolc havi börtönrre ítélte és az ítélet végrehajtás végett megküldte a novisádi ügyészségnek, amely a deszpotszentiváni esendőrség útján Vuicsot letartóztatta és büntetésének megkezdése céljából a novisádi ügyészség fogházába kísérte.

— **Vádirat a palánkai brutális rendőrök ellen.** Novisadról jelentik: Ez év május 24-én Parabuczi Stevan bácskapalánkai rendőrmester Radojkov Szima, Rakics Lázár, Obela Gyula, Krsztics Stevan és Pencz Stevan rendőrökkel megjelent a Haberling Testvérek palánkai vendéglőjében, ahol éppen tánc volt és onnan Radojkov Szima rendőrrel kihívta Wilding Adám palánkai gazdát és amikor az vonakodott a szokatlan időben és formák közt történt rendőri idézésnek eleget tenni, több rendőrrel a táncteremből kihívta és annyira megverette, hogy hetekig súlyos betegen feküdt. A novisadi államügyészség pénteken elkészítette a vádiratot a rendőrök ellen, akiknek ügyében szeptember első felében lesz a tárgyalás.

— **Merénylet készül a prágai bulgár emigránsok ellen.** Prágából jelentik: A *Ceske Slovo* szerint a bulgár kormány a külföldön is üldözi a *Stambulinszky*-kormány emigráns tagjait. Merényleteket készítenek elő a Prágában élő bulgár emigránsok ellen is. Szófiából júliusban indult el egy *Nevenzu Demitrova* nevű nő, hogy Románián keresztül Prágába jusson és merényleteket kövessen el a *Stambulinszky*-kormány Csehszlovákiában élő tagjai ellen. Nevenzu Demitrova barátja *Karnicsovának*, aki Bécsben *Panizza* vajvodát nemrégiben agyonlőtte.

— **Brutális szomszéd.** Beeskerekéről jelentik: Spaziozo Tódor malitöraki földműves összeszólkozott szomszédjával, Géczy Péternével és az a szomszéd véresre verte. Súlyos testi sértés miatt eljárás indult Spaziozo ellen.

— **Szabadlábrahelyezett piaci tolvajok.** Novisadról jelentik: A novisadi rendőrség e hó 28-án tettenérte és letartóztatta Tosaenberg Mária novisadi és Ruzsák Mária szombori asszonyokat, akik a novisadi piacon Budosán Zorától két kosár paradicsomot és egy zsák paprikát loptak. A novisadi törvényszék vizsgálóbírája ma mindkettőt szabadlábra és rendőri felügyelet alá helyezte.

— **Az orosz flotta ellentüntetése az angol és spanyol hajóhad ellen a Balti-tengeren.** Revalból jelentik: Az angol és spanyol flotta keleti tengeri felvonulására ellentüntetést az orosz szovjetkormány az Aurora cirkálót és egy hadihajót a Balti-tengerre küldött. A két hajó szénfelvétel ürügye alatt befutott a göteborgi kikötőbe. A kikötő parancsnoka megtiltotta, hogy az orosz hajók legénysége partra lépjen. A szovjetkormány, aki Stockholmból Göteborgba érkezett, hasonlóképpen megtiltotta, hogy honfitársait meglátogassa. A szálloda előtt, ahol a követ megszállott, nagy tömeg gyűlt össze, amely követelte a követ parancsára kitűzött vörös zászló eltávolítását és már rohamra készült a szálloda épülete ellen. A városi hatóság intézkedésére a vörös zászlót bevonták és így nem került sor rendezásvárra. A követ azonnal elhagyta a várost. Az esetnek előreláthatóan diplomáciai folytatása lesz.

— **Kivégezték három délszerbiai rablót.** Kosovska-Mitrovicáról jelentik: Imerovics Tairo, Ferad Sulyó és Asanom Braim két évvel ezelőtt meggyilkoltak egy csendőrfőhadnagyot, akit elfogatásuk végett küldött ki a mitrovicai csendőrpáncsnokság. A mitrovicai törvényszék a három gyilkost halálra ítélte. Az ítéletet csütörtökön hajtották végre a mitrovicai országúton.

— **A felrobbant acetilénlámpa megölt egy leányt.** Szarajevóból jelentik: *Setries* Anna piaci árus csütörtökön este vizet töltött acetilén-lámpájába. Mivel a lámpában sok karbid volt, a beöntött víz tulsok gázt fejlesztett a kis lámpában, amely pár pillanat múlva felrobbant. A lámpavas szilánkjai a leány kezefejét teljesen leszakították, azonkívül több szilánk a gyomrába fúródott, úgyhogy a leány rövid szenvedés után elvérzett.

— **Hlinka új támadása Masaryk elnök ellen.** Prágából jelentik: A *Slovak* vezércikkében *Hlinka* András a többi közt szövegesen *Masaryk* elnök amaz állítását, hogy a pittsburgi szerződés csupán az amerikai szlovákok számára készült. Ezzel szemben *Pankuch* János amerikai szlováknak, a pittsburgi szerződés aláírójának levelét, amelyben *Pankuch* ezeket említi: »*Masaryk* a pittsburgi szerződést már mint ideiglenes elnök írta alá. Meg voltunk győződve arról, hogy a pittsburgi aktsussal nemzetünk számára biztosítottunk mindent, ami szerződésszerűen megilletheti. Az amerikai szlovákok ezért a legnagyobb lelkesedéssel adták össze a pénzt a szlovák forradalom céljaira és az összegeket részint a párisi nemzeti tanácshoz, részint *Beneshez* és *Masarykhoz* juttatták el. A pittsburgi tanácskozásokon a szerződést úgy értettük, hogy Szlovénországban majdan meglesz az az önkormányzat, a milyen például az Egyesült-Államok egyes államainak is megvan: szóval, hogy a csehek nem fognak beavatkozni a szlovákok belügyeibe. Ha nem így állapodtunk volna meg, az egész tárgyalás már az elején esdődt mondott volna».

— **Mennyit eszik az ember?** Az egészséges és jóétvágyu ember hetvenedik évéig körülbelül 96.000 kilónyi ételt vesz magába szilárd és cseppfolyós alakban. Ha a teste súlyát átlagban 60 kilóra tesszük, akkor élete folyamán saját súlyának 1280-szorosát fogyasztotta el.

— **A német csoporttal nyitották meg a grenoblei nemzetközi művészeti kiállítást.** Grenoblen jelentik: A nemzetközi művészeti kiállítás külföldi osztályát csütörtökön nyitották meg nagy ünnepek keretében. A megnyitó ünnepséget program szerint az olasz pavilon megnyitásával kellett volna kezdeni. Ez a terv azonban megváltozott és először a német kiállítást nyitották meg. A vendégek látogatást tettek a svéd pavillonban is, azután *Nistral*, Grenoble polgármestere, üdvözölte a vendégeket egy ünnepi lakomán. *Nistral* után *Chaumet* kereskedelemügyi miniszter szólalt föl, aki *Briand* üdvözlését tolmácsolta, akit a súlyos külpolitikai események tartottak távol, hogy a kiállításon megjelenhessen. Ezután a miniszter kijelentette, hogy Franciaország a világbékéért dolgozik és az összes megjelenőkre éljente kiállított.

— **Eljegyzés.** *Vuicsics* Mihajlo dr. kórházi orvos eljegyezte *Vuics* Deszanka törvényszéki jegyző kisasszonyt.

— **Súlyosan megsebesítette a drótkerítés.** Novisadról jelentik: Begecski Sava nádaljai munkás szerdán este a görög keleti szerb templom körül levő drótkerítésbe ütközött és fején több súlyos sebet ejtett, úgyhogy be kellett szállítani a novisadi közpórházba.

— **Három és félhavi fogházra ítelt katonaszökevény.** Novisadról jelentik: A beogradi katonai bíróság *Pivniczki* Lázár srbobrani gazdát, aki 1920 decemberében megszökött a katonaságtól, három és félhavi fogházra ítélte. A novisadi ügyészség, a katonai bíróság utasítására elrendelte *Pivniczki* letartóztatását.

— **Királysértési pörök.** Novisadról jelentik: A novisadi ügyészség királysértés miatt vádat emelt *Kriszt* Barbara jagodinai asszony és *Kuntics* Izidor szombori vendéglős ellen.

— **Angliának rögtön ki kell írítani a Moszul-vidéket.** Londonból jelentik: A Népszövetség Moszul-bizottsága az angol külügyminiszterhez jegyzéket intézett, amelyben Moszul haladéktalan kiírását kéri. A Népszövetség a kiírítás kérdését a szeptemberi ülészákon fogja tárgyalni. Angliát tudvalevőleg az Irak állammal kötött szerződés arra kötelezi, hogy Moszult csupán 1928-ban írta ki. Angliának ezt a szerződést tehát fel kell bontania, hogy megfelelhessen a Népszövetség kívánásának.

— **Nagynémet interpelláció az osztrák nemzetgyűlésen a cionista kongresszus miatt.** Bécsből jelentik: A nemzetgyűlés ülésén az egyik nagynémet képviselő azt a kérdést intézte a kormányhoz, hogy hajlandó-e az augusztus 18-án Bécsben megnyitandó cionista kongresszust betiltani. A nagynémet képviselő álláspontja szerint a cionista kongresszus megtartása kihívást jelent az ausztriai lakosság részére. A nagynémet párt követeli, hogy a kormány a cionista kongresszus megtartását már csak azért is tiltsa meg, hogy a várható összeütközésnek és zavargásoknak elejét vegye.

— **Husz ember meghalt a konstanzi kikötő egy felrobbant hajóján.** Bukarestből jelentik: A konstanzi kikötőben horgonyzó *Ingrid* nevű petróleumhajó kigyulladt. Miután épen nagyobb benzinkománnyal vett fel, borzalmas robbanás következett, amely husz embert azonnal megölt és sokat megsebesített. Egy sebesült matróz hajnalban meghalt a kórházban, három másik a halállal vívódik. A hajót el kellett sülyeszteni, mert lehetetlen volt az eloltása.

— **A szombori sakk-kör tisztújító közgyűlése.** Szomborból jelentik: A szombori sakk-klub tisztújító közgyűlést tartott, amelyen a következő vezetőséget választották meg: Elnök dr. *Makszimovics* István, alelnökök: dr. *Spitzer* István és dr. *Vukicsевич* Péter, titkárok: *Gyuricsin* Iván és *Orlsbacher* Ede, háznagy: *Lengyel* Zoltán. Választmányi tagok: dr. *Lalosevics* Jósó, *Gerguzov* Dusan, dr. *Stein* Nándor, *Pavlovics* Fedor, *Bikár* György, *Kovács* Antal, *Greber* János, *Ilkovic* Kálmán, *Fehér* Kamiló és *Radies* Milán.

— **Novisadon is meghosszabbítják az adóvallomások határidejét.** Novisadon pénteken járt le a jövedelem- és forgalmi adóvallomások határideje, azonban sok adózó még nem tudta adóvallomását megtenni. A pénzügyigazgatóság most előterjesztést tett Beogradban az adóvallomási határidő meghosszabbítása iránt.

— **A vihar elsodorta Adán a tiszai fürdőházat.** Adáról jelentik: A csütörtök éjszakai vihar elsodorta a tiszai fürdőházat. Az erősen megrongált deszkaépületet Padéj alatt húzták partra.

— **Nagy ünnepélyességgel temetik Bécs elő szocialista polgármesterét.** Bécsből jelentik: *Reumann* Jakabot, Bécs első szocialista polgármesterét, aki — mint jelentették — *Gasteinből* hazaérkezve hirtelen meghalt, Bécs város a saját halottjának tekinti és díszes temetéssel fogja háláját lerónni a volt polgármester iránt. A szocialdemokrata pártnak már úgy a parlament, mint a többi pártok, kifejezték részvételüket és mindnyájan képviselni fogják magukat a szombati temetésen. Temetésén a szakszervezetek egész vezetősége részt vesz a főútvonalakon, ahol a gyászmenet elhalad, a munkásság fog sorfalat állni.

— **Rablótámadás egy csikágóli szállóban világos nappal.** Csikágóli jelentik: Öt rabló világos nappal megtámadta a *Drake*-szálló pénztárosát. Tízezer dollárt raboltak el, mialatt a revolverüket folyvást rászégezték. Segélykiáltásaira a szálló alkalmazottai, vendégek és rendőrök rohantak elő. Lövéldőzés támadt, melynek során egy pinór és két rabló elesett. Egy rablót elfogtak, a többi megszökött a pénzzel.

— **Külföldre utazók figyelmébe!** Mielőtt külföldre utazik, forduljon bizalommal a „*Putnik*” utazási és menetjegy irodához, *Novisad*, *Kralja* *Alexandra* *ulica* 20, (közvetlen főpostánál), ahol a szükséges külföldi pénznemeket, az összes bel- és külföldre szóló menetjegyeket eredeti árban, 60 napos érvénnyel megszeresheti. Utí igazolványt (passust) a legrövidebb idő alatt a legolcsóbban vizumoztat. Telefon 2-05.

— **A svájci követ incidense a párisi iparművészeti kiállításon.** Párisból jelentik: Kellemetlen incidens történt a párisi iparművészeti kiállítás japán pavillonja előtt. A svájci követ autójával megállott a japán pavillon előtt, kiszállt és sétára indult. Alig hogy a követ elhagyta az autót, sofőrjét a japán pavillonból követ kezdték hajigálni. A rendőrség lépett közbe és a japán őrt a rendőrségre vitték. A rendőrségen elmondta, hogy csak azt akarta elérni, hogy az auto tovább hajtson és ne álldogáljon a japán pavillon előtt. Az ügynek természetesen folytatása lesz.

— **Közevadás.** Lokról jelentik: A közoktatásügyi miniszter *Tomity* *Julianna* tanítónőt a loki elemi iskolához nevezte ki.

— **Halálraítélte csecsemőgyilkos apa.** Mosztárból jelentik: A törvényszék kötéltálati halálra ítélte *Csovics* *Ileja* mosztári lakost, aki vadházastársának újszülött gyermekét megfojtotta. A halálraítélte kegyelemért folyamodott.

— **Belefulladt a Begába.** Beeskerekéről jelentik: Pénteken délután a *Begába* fulladt *Sek* *Antal* szlovéniai fiatalember, aki a katonazenekarhoz való jelentkezés céljából érkezett Beeskerekre. A fürdés közben vízbefulladt ember hulláját még nem találták meg.

— **Vasúti szerencsétlenség három halottal.** Buenos-Airesből jelentik: A cordobai központi vasút egyik vonala lefordult a töltésről. Három ember meghalt, husz ember megsebesült.

— **A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank novisadi fiókjának felszámolása.** A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank volt novisadi fiókját, mely 1919 március 6. óta zár alatt állott, a sekvester alól feloldották és a felszámolás megkezdésével az igazgatóbizottság az Agrár és Kereskedelmi Bank novisadi fiókját bízta meg. Ennek folytán a nevezett intézetnél vonhatóak le a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál függőben maradt ügyek és a még ki nem fizetett betétkönyvek is ott mutatandók be folyósítás végett.

— **Két és negyedméter magas sikkesztő postahivatalnoknő.** Beogradból jelentik: A zagrebi rendőrfőkapitányság pár nappal ezelőtt körözölevélet bocsájtot ki *Stefanac* *Anna*, zagrebi postatisztviselőnő ellen, aki a zagrebi főpostáról nyolcvanezer dinár értékű pénzeslevelekkel megszökött. A beogradi rendőrség a körözölevélben közölt adatok alapján tegnap letartóztatta a tolvaj postatisztviselőnőt. A tolvaj postahivatalnoknő kézrekerítése nem okozott nagy gondot a rendőrségnek, mert Beograd uccán már pár nappal ezelőtt feltűnt egy két méter és husz centiméter magas, roppant elegánsan öltözött hölgy, aki azonos a tolvaj postatisztviselőnővel és így már a körözölevél megérkezése napján, a közölt személyleírások alapján letartóztatták. Kihallgatása alkalmával beismerte a lopást s kijelentette, hogy az elsikkasztott pénzt rövid pár nap alatt már elköltötte. *Sirva* adta elő azonkívül, hogy a lopásra egy férfi készítette, akit mindenáron meg akart nyerni és a pénz ruhák beszerzésére kellett. A tisztességes zagrebi iparos családból való fiatal lányt a beogradi rendőrség átszállította Zagrebba.

— **Budapesten tartják meg az 1926. sakk-világversenyt.** Zürichből jelentik: A zürichi nemzetközi sakk-kongresszuson elhatározták, hogy a sakk-világajnokságért való versenyt 1926-ban Budapesten tartják meg, a londoni világkongresszust pedig 1927-re halasztották.

— **Elfogott betörő.** Novisadról jelentik: A szilbácsi csendőrség letartóztatta és a novisadi ügyészség fogházába szállította *Lazarevics* *Ferenc* kameicai lakost, aki *Paragon* *Bacsanov* *Trivánál* betört és hat liter páliukát és két soukát, továbbá *Czrujanszki* *Staua* paragi lakostól ruhaneműket lopott.

KÖZGAZDASÁG

A bánati kalapgyárak akciója. Veliki-Becskerekéről jelentik: A bánati kalapgyárak memorandumot nyújtottak be a bánati kereskedelmi és iparkamarához és közlik, hogy az új vámtarifa néhány rendelkezése rendkívül nagy kárt okoz a belföldi kalapgyáraknak. A vámtarifa több rendelkezése ugyanis nagy vámot állapít meg a kalapformákra, amelyeket a belföldi gyárak szoktak feidolgozni. A kamara elhatározta, hogy a kalapgyárak érdekében lépéseket tesz a pénzügyminisztériumban.

Szentai gazonárak. Szentáról jelentik: A pénteki piacon a következő árak szerepeltek: Buza 260 dinár. Tengeri 175 dinár. Hajóba szállításra 180 dinár. Vasútra szállításra 180 dinár. Augusztus-szeptemberre 190 dinár. Zab 170 dinár. Rozs 175 dinár. Köles 180 dinár. Repce 340 dinár. Muharmag 180 dinár. Heremag 1600 dinár. Árpa 160 dinár. Sörárpa 190 dinár. Bab 210 dinár. Liszt 0-ás GG. 500 dinár, 2-es főzölszt 450 dinár, 5-ös kenyérliszt 400 dinár. Takarmányliszt 240 dinár. Korpa 210 denár.

Csődöt rendeltek el egy sztaribecsei kereskedő ellen. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék Horváth Berg Béla sztaribecsei kereskedő ellen elrendelte a csődöt. A követelések bejelentésének határidejét november 24-ikében állapította meg a bíróság.

A noviszadi tőzsde felévi forgalma. Noviszadról jelentik: A tőzsde január elsejétől július harmincadikáig a következő forgalmat érte el: Gabonaneműekben 11.288 vagon, malomtermékekben 527 vagon, egyéb terményekben 66 vagon, összesen 11.871 vagon. 1812 vagonnál többet forgalmazott a tőzsde, mint a múlt évnek ugyanebben a szakában.

SPORT

A NAK Szubotica, A Bácska vasárnap délután a saját pályáján vendégül látja a Noviszadi AK csapatát, amely tudvalevőleg Noviszadon legyőzte ugy a Bácskát, mint a Sand legénységét. A kitűnő eredményekkel dicsekvő noviszadi csapat bemutatkozása elé nagy érdeklődéssel tekint a subotica közönség, amely főleg arra kíváncsi, hogy a Bácskának saját pályáján sikerül-e revansot venni noviszadi legyőzőjén. Bár, mint értesülünk, a NAK a legjobb csatára, Breznik nélkül áll ki, kemény ellenfele lesz a subotica bajnoksapatnak, amely kompletten veszi fel a küzdelmet. A papírforgalom szerint a Bácskának 2-3 gólkülönbséggel kell győznie. A mérkőzés délután 14 óra körül kezdődik.

A Sand kerékpárversenye, amelyet vasárnap délután a Sand-pályán bonyolítanak le, igen érdekesnek ígérkezik. A versenyre harminc nevezés érkezett be, akik közt van Daku (Sport), a múlt vasárnapi kerékpárverseny győztese is.

A prágai Szlavia Beogradban. A világhírű prágai bajnoksapat, a Szlavia szombaton és vasárnap Beogradban vendégszerepel. Az első nap a BSK-val játszik, vasárnap pedig a Jugoszlavia lesz az ellenfele.

A pozsonyi Sport Club Zagrebban. Zagrebból jelentik: Pénteken ideérkezett a pozsonyi »FC Bratislava.« A pozsonyi csapat egyike a legjobb csehszlovákiai vidéki egyesületeknek s a zagrebi HASK kombinált csapatának szombaton erős ellenfele lesz. Vasárnap a Hask-Gradjanski kombinálttal játszik az elsőosztályú cseh futballcsapat.

A magyar uszók elutaztak Magdeburgba. Budapestről jelentik: A magyar válogatott uszók teljes számban elutaztak Magdeburgba, ahol résztvesznek a magyar-német uszóversenyen. Mint Magdeburgból jelentik, a magyar uszók

megérkezésük alkalmával lelkesen fogadták. A német lapok a verseny kimenetelét teljesen nyíltan tartják. A versenyen mindössze öt versenyszám van: 4x50 m. gyors staféta, 4x50 m. vegyes, 4x100 m. gyors és 4x200 m. staféta s a vízpoló mérkőzés.

A Gradjanski vasárnap Szarajevóban játszik. A Zagrebi Gradjanski csapata vasárnap a sarajevói SASK-al játszik a következő felállításban: Vokann, Daszovics, Polics, Globocnik, Mantler, Remec, Vodnyevics, Boble, Patoczky, Giller és Skarac.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1925. július 31.

Zürich deviza 9.40.
Budapest deviza 1287—1295, valuta 1267—1289.
Bécs deviza 1286.50—1290.50, valuta —61.875.
Berlin deviza 76.3—76.5 milliárd márka, valuta 75.4—75.8 milliárd márka.
Bécs deveza 1286.50—1290.50, valuta 1281—1287.
London deviza 274.
Newyork deviza 1.81.

Zürich, jul. 31. Zárlat: Beograd 9.40, Páris 2435, London 2500.5, Newyork 515, Brüsszel 23.75, Milánó 18.85, Amsterdam 206.70, Berlin 122 ötnyelcad, Bécs 72.47, Szófia 3.75, Prága 15.275, Varsó 96, Budapest 72.5, Bukarest 2.65.

Beograd, jul. 31. Zárlat: Páris 262, London 268.50, Newyork 55.35, Milánó 202.50, Bécs 775, Prága 163.50, Budapest 778, Genf 1073.

Zagreb, jul. 31. Zárlat: Páris 261—266, London 266.04—268.04, Newyork 54.97—55.57, Trieszt 199.30—201.70, Berlin 12.95—13.05, Bécs 7.67—7.77, Prága 163.63—165.63, Zürich 10.69—10.79. **Valuták:** Dollár 53.875—54.575, Lira 198.80—201.20, Silling 7—7.10, Cseh korona 161—163.

Noviszadi terménytőzsde, jul. 31. Az üzlettelenség egyre tart és a csekély forgalom mellett további áriemorzsolódások mutatkoznak. Buza bácskai K. D. 285 dinár, bácskai új X. K. D. 282 dinár, szerémi új 77.2% K. D. 275 dinár, szerbiai, új par. Beograd 15/VIII—15/IX. K. D. 255 dinár. Árpa bácskai 64 paritás Ljubljana 230 dinár. Zab szerémi K. D. 220 dinár, Tengeri bácskai K. D. 180 dinár, bácskai K. D. fővonal 182.50 dinár, bácskai 15/VIII, K. D. 160 dinár, bácskai paritás Ruma 185 dinár, szerémi K. D. 182 dinár, szerémi VIII, K. D. 190 dinár. Forgalom: buza 1400 mm., árpa 100 mm., zab 100 mm., tengeri 2850 mm.

Szombori gabonapiac, jul. 31. Buza 270 dinár, Takarmányárpa 180 dinár. Sörárpa 220 dinár, Zab 180 dinár, Tengeri 180 dinár, Liszt 0-ás 450 dinár, főző 400 dinár, 6-os kenyérliszt 300 dinár, Korpa 150 dinár. Irányzat lanyha.

Csikágói gabonátőzsde, jul. 31. Buza júliusra 157.5, szeptemberre 150—62.5. Tengeri júliusra 103.75, Zab júliusra 42.25.

Newyorki gabonátőzsde, jul. 31. Buza 164.625—168. Tengeri 120.25. Az irányzat buzánál egyenetlen, tengerinél allg tartott.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: **Duna:** Bezdán 230 (+30), Vukovár 224 (+15), Palánka 226 (+12), Noviszad 216 (+10), Zemun 188 (—2), Orsova 240 (—10), **Dráva:** Maribor 139 (—18), Zákány 20 (+12), Donji Miholjac 120 (—20), Osijek 173 (—15). **Száva:** Zagreb —68 (—4), Sisak 30 (—), Jasenovac 138 (—8), Bród 141 (—7), Samac

60 (—), Mitrovica 168 (—10), Beograd 117 (—8). **Tisza** Szentá 260 (+4), Bécsej 206 (—12). **Kupa:** Karlovac 26 (—2). **Vrbas:** Banja Luka 70 (—1). **Bosna:** Doboij 38 (—2). **Drina:** Zvornik —4 (—2). **Morava:** Čsuprija 68 (—10).

KINTORNA

A szombori Kohnak a házasságkötvetítő elmondja, hogy a szóbanforgó leány igen gazdag.

— Mária el van véve. — mondja Kohn.

— De arra figyelmeztetnem kell, hogy a leánynak görbe lába van.

— Na és? *Direkt kedvencem a rokkó stílus.*

Egy gyilkossági tárgyaláson azt mondja a bíró:

— Na és most mutassa meg, hogy követte el a gyilkosságot.

— Nagyon szívesen, nagyságos ur, — feleli a gyilkos. — Tessék az asztalra tenni a pénzt, aztán befeküdni az ágyba, aztán tessék egy töltött revolvvert adni és az urakat mind elküldeni innen.

A Kohn üzlete előtt elmegy a Schwarz. Kohn előhívja az inast:

— Szaladi a Schwarz után és mond meg neki, legfőbb ideje volna, hogy megadja a száz dinár adósságát.

Az inas néhány pillanat múlva visszajön.

— Na, mit mondott?

— Azt mondta, hogy a főnök ur akassza fel magát.

— Tyű, a gazember! — kiáltott fel Kohn és szaladt Schwarz után, akit el is ért hamar és így szót hozzá:

— Hát ez micsoda dolog? Nem elég, hogy a tartozásod nem fizeted meg, még azt üzened, hogy akasszam fel magam?

— Ugyan — mondja Schwarz — ne izgulj úgy. Te nem fogod magad felakasztani, én nem fogom megfizetni az adósságom, ez az egész csak üres beszéd.

ILLATOS MOLYVÓ

„HERMELIN“ a nagy körje mindenütt DEPOT „SOA“ ROBERIJA NOVISAD

EGY ADAT

AMELY MINDENKIT ÉRDEKEL

Bőrtisztítóanyagokat és az arc időelötti véntilését legtöbbször a felhámszövet kiszáradása okozza. A

CRÈME SIMON

biztosítja a bőr lágyágát rugalmasságát és megőrzi az ifjúságát és szépségét.

Ezt a kitűnő arcpolozóert a nedves bőrre kell kenni kétféle mosdás után olyképen, hogy a krémet az ujjakkal az arca nyhého, de alapos törőszárással felkenjük. A felhám likacsait teljesen felszívják ezt a szert, amely nem hagy maga után semmi nyomot vagy lényességet.

SIMON CRÈME, PUDER és SZÁPPAN PARFUMERIE SIMON

59 Fg. Saint-Martin PARIS MINDENÜTT KAPHATÓ! 3316-14

Drótkötelek, szigetelt és csapaszóvezetékek, tárolóvezetékek, antennák, telekommunikációs eszközök, rádió- és televíziós berendezések, mindenféle villamos áram szállító

Novisadi Kábelgyár (Radničkau. 2.) Telefon 121 4433

Elintézetést nyert az antant-ellenőrző bizottság szombathelyi afférje. Budapestről jelentik: Az antant-ellenőrző-bizottság Szombathelyen történt megtámadása végleges rendezést nyert. A katonai ellenőrzőbizottság tagjai jelentést tettek budapesti követtségüknek, azután pedig a nagyhatalmak (Anglia, Franciaország és Olaszország) diplomáciai képviselői közös megbeszélést folytattak, a minnek az lett az eredménye, hogy a követek megjelentek csütörtökön délelőtt a külügyminisztériumban, ahol Walko Lajos miniszterrel és Kánya Kálmán meghatalmazott miniszterrel hosszabb ideig tárgyaltak. A tanácskozásnak az lett az eredménye, hogy a magyar kormány sajnálkozásának kifejezését a történetek fölött a nagyhatalmak képviselői elfogadták. Az incidens után a szombathelyi hatóságok vezetői, a katonai városparancsnok, a történetek miatt sajnálkozásukat fejezték ki a bizottság előtt, amelynek tagjai a katonaság részéről katonai tiszteletadásban is részesültek. A szombathelyi katonaság magasrangú tisztjei is azonnal megjelentek a helyszínen és bajtársi védelemben részesítették az ellenőrzőbizottság tagjait.

Öngyilkos főszolgabíró. Kragujevácról jelentik: Vranecs Vueskó volt strumicai szolgabíró vadászfegyverével agyonlőtte magát. Öngyilkosságát azért követte el, mert állandó részegeskedése miatt nemrég elbocsátották állásából.

Letartóztatták jogtalan fegyverviselés miatt. Becskerekéről jelentik: A rendőrség letartóztatta Zadrin Száva becskereki lakost, mert katonafegyvert viselt. A rendőrség nyomozást indított arra nézve, hogy Zadrin miképpen jutott a fegyverhez.

Tűzoltónap Adán. Adáról jelentik: Augusztus másodikán a tűzoltótestület Kuzmics Dragutin parancsnok vezetése alatt tűzoltónapot rendez. A tűzoltó gyakorlatokat a földművesiskola parkjában fogják megtartani.

A legszebb tojászállatokat láthatja majd a suboticai Hagyvásár és Kiállításán!

A szombori tűzoltóegyesület felszerelése. Szomborból jelentik: A tűzoltóegyesület július 19-ikén megtartott népnappelye 81.278 dinár bevétellel zárult. Az összegből ruhákat és felszereléseket szereznek be. A megmaradó pénzt kamatoztatni fogják és fecskendő beszerzésére akarják felhasználni.

Gazdák ne mulasszák el a suboticai szántó-ke verseny megtekintését!

A szombori Katholikus Legényegylet hálja. Szomborból jelentik: A szombori Katholikus Legényegylet szombat este műsoros előadással egybekötött Anna-bált rendez.

Irjon külföldi barátjának, hogy jöjjön el a suboticai Hagyvásár és Kiállításra!

A Saarvidéken megkezdődött a bányász- és vasmunkások sztrájkja. Saarbrückenből jelentik: A saarvidéki szénkrízis egyre jobban fokozódik. A bányászok újabb üzemkorlátozásokra kényszerültek s több bányában már tegnap óta sünetel a munka. A bányatulajdonosok nagyarányú munkaelbocsátásokat terveznek. A szakszervezetek augusztus 5-ig kérték haladékot végleges válaszuk megadására, de már ma világos, hogy a nyolc százalékos fizetésemelést nem fogják elfogadni s így augusztus 5-én a bányákban és a vas-kohókban teljes erővel kitör a sztrájk. Körülbelül huszezer ember fogja abbahagyni a munkát.

Dr. Bozdan Njemc ügyvéd, Zagreb, trodáját Jurisiceva ul. 21. sz. földszint helyezte át. Telefon 20—48.

Dr. Gábor Sándor orvos (St.-Beós) 4 heti tanóránnyalról megérkezett és rendelését megkezdte.

Mellett vasárol jégsekrényi, sörparafust és szállodaberendezést, kérjen árjegyzéket Braća Goldner jégsekrény-, labintor- és rézarúgyártól Subotica, Jurisiceva 25.

A versenyautó halottja

Regény. Irta: F. X. Kappus

Bíró Mihály rajza

12. folytatás

„Megersimította a férfi haját”

— Nem volt rendes üzlet...
 — Mindegy! A férfiu becsületszó! És ha valaki gavallér...
 Horváth arcára borította mindkét kezét. Ujjai egymáson doboltak.
 — Ne feledd el, hogy a feleségem vagy!
 Kiegyenesedett.
 — A feleségem!
 Flóra hallgatott.
 Óvatosan közeledett a férfihez, előrehajolva, ugrásra készen, mint az anyatigris, ha veszély fenyegeti kölykét.
 — Hát ilyen vagy te? És miért... hogyan... egyáltalán mit akarsz te tőlem? Te senki!
 — Nem tudhatod...
 — Mit nem tudhatok?
 — Hogy a kocka nem fordult-e? Hogy a senki ma ur talán...
 — Megütötte a főnyereményt, — szólt Flóra gunyosan.
 A báró másodpercekig nézte feleségét.
 — Az ember sohasem tudhatja...
 De a nő erre hadonászni kezdett kar-

Az eddig közölt részek tartalma:
 Horváth Elemér báróba beleszeretett Montecarlóban Mirjam, egy szép bécsi lány. Horváth a rutellen elvesztette egész vagyonát és hirtelen elutazott jugoszláviai kastélyába. Rendulics Flóra, egy novisadi bank hivatalnoknője megtudja, hogy a báró öngyilkosságra készül. Megkéri Horváthot, hogy ha már ugys mindegy neki, vegye őt előbb el feleségül. A báró teljesíti kívánságát. A nászéjszaka után Flóra bárónő Bécsbe utazik, Horváth aki beleszeretett feleségébe, nem lesz öngyilkos, hanem Bécsbe utazik és váratlanul beállít feleségéhez.

jaival a levegőben:
 — Nem igaz, nem vagy gazdag, nincs egy vasad sem! Hiszen látom rajtad, látom a ruhádon, a borostás álladon... ez nekem épen elég, hogy mindent tudjak.
 — Egyenesen a vonatról jövők.
 Horváth felkelt és lassan közeledett Flórához.
 — Maradj ott! — kiáltott rá a nő.
 — Tudni akarom, miért borzadsz úgy tőlem! Az arcodnak olyan kifejezése van...
 Flóra lassan ide-oda ingatta fejét.
 — Ezt te nem érted! — mondta — nem is tudod elképzelni! Olyan leány, amilyen én voltam, tiszta és érintetlen... és az az éjszaka! Az az éjjel, a sir szélén, amelyből halál és elmulás áradt. Egészen megvadultál, egészen örült voltál és mégis: nekem már nem éltél! Ugy láttalak, mintha az akasztófa alatt állottál volna, aki kétségbeesésében megőrült és azért vad és fékezhetetlen, mert fél.
 Csendesebben tette hozzá:
 És én... én? Tudsz te valamit

rólam? Hogy készültem arra az órára, hogy tartogattam magam, mennyit ábrándoztam valakiről, aki szépen bánik velem akkor, óvatosan nyúl hozzám, mint a hímestojáshoz, lágy szavakat suttog a fülembe és lábam elé virágot szór. És helyett: te!!!
 Az utolsó szavak egészen mélyről jöttek.
 Horváth jobbkezevel az ágy karfájába fogódzott:
 — Nézd, ezt felejtse el! Mert ha minden úgy is történt, ahogyan elmondtad, csak te vagy az oka. Ha nem fontál volna be, ha nem jut eszedbe azzal a bolond ajánlattal előállni, akkor mindketten másképpen állanánk. Én halott lennék, te pedig...
 Flóra mintha hirtelen feleszmélt volna, felkiáltott:
 — Menj innen! Azonnal takarodj! Senkinek sem szabad tudni, hogy élsz, hogy itt voltál!
 Közelebb húzódott a férfihez:
 — Menj, menj, kérlek, nincs semmi értelme...
 Horváth csak nagy erőfeszítéssel tudta visszatartani magát attól, hogy szívére ne szorítsa Flórá.
 Így is majd elnyelte tekintetével, míg karjai vonaglottak.
 — Mily naiv vagy, Flóra! Azért jöttem Bécsbe, hogy ezt halljam: menj, menj, nincs értelme? Ezért küzdöttem magammal nappal-éjjel, hogy most szemmeddel int: mehatsz, senkinek sem szabad tudni, hogy élsz!
 Gunyosan nevetett:
 Flóra egy ugrással az ajtónál termett és hirtelen bezárta.
 — Mondja hát gyorsan, mi az? — kérdezte fürkésző pillantással.
 — Természetesen nem főnyeremény! Nyugodt lehetsz!
 — Ne félj, tudom. De hát mi?
 Horváth egyszerre csak a szoba közepén állt. Mellkasa kitépült, karjaival összevissza hadonászott.
 — Erősebb volt, mint én. — szólt meg tömpán.
 — Micsoda?
 — Semmi, — mosolygott a báró szomorúan, — semmi! Milyen korlátolt is tud lenni egy nő és milyen merész!
 Villámgyorsan a nőhöz ugrott, elkapta csuklóját, úgy, hogy felajdult bele.
 — Hiszen tudod nagyon jól! Tudod, hogy nem élhetek nélküled, valami hait feléd! Ne bánulj, ne nézz úgy rám, különben...
 Karjait vadul lóbálta.
 — Hát szóval, hogy nyugodt légy: itt maradok! Az ember nem azért jön vissza a sírből, hogy másnap megint belefeküdjön. Nem azért csapja be a halált, hogy aztán önmagát is becsapja!
 És megismételte:
 — Maradok!
 — Lehetetlen!
 Flóra krétafehéren állt szembe a férfivel.

Horváth ránézett és hirtelen alázatos lett az arckifejezése.
 Megszólt:
 — Az utóbbi időben nagyon kicsi lettem. Kicsi, aztán megint erős! A rád való emlékezés erőt adott, elhatározást és emberfeletti bátorságot. Olyan erősnek érzem magam, hogy új életet kezdek vele!
 — Ezt akarod csinálni?
 — Igen!
 Az óra a szomszéd szobában megint ütött. De most egyikük sem számolta már az ütéseket.
 — Nem fog sikerülni a terved, ha egyáltalán van terved! Ha csak nem azért beszéltél, hogy befolyásolj!
 Fogai villogtak:
 — Mert jegyezd meg, megijeszteni nem gílt!
 — Majd meglátod!
 — Mit?
 — Hogy tudok dolgozni! Hogy egészen más emberként térek vissza, ha egy kis reménységet nyújtasz, ha biztosan...
 — Visszatérsz?
 Az egészről csak ezt értette meg. És belekapaszkodott a szoba:
 — Tehát nem maradsz? Még ma elutazol? Legjobb az esti vonattal!
 — Ha kötelezed magadat...
 — Mire?
 Horváth belenyúlt a belső zsebébe és egy teleírt papírlapot nyújtott át Flórának:
 — Ez a te példányod, a másik az enyém...
 Flóra csak olvasott, olvasott. Sápadt arca kissé felderült. Pillanatokig ujjongott örömben, minden gondtól, szorongástól megszabadultnak érezte magát. De a legközelebbi másodperc már meggondolást parancsolt reá.
 — Igen, ez szerződés, — szólt meg halkán, — elég különös szerződés és még különösebbek a feltételei! De ha te tényleg oly erősnek érzed magadat, hogy egy esztendő múlva gazdagon térhetsz vissza, olyan gazdagon, amilyen sohasem voltál, akkor...
 — Akkor enyém vagy, enyém maradsz, az enyém, enyém, enyém!
 Öklével a szája előtt sziszegte Horváth ezeket a szavakat.
 — És ha nem? — kérdezte az aszszony.
 — Az is benne van! Akkor az a golyó, amely bent maradt a revolver csővében, az a golyó... mindez világos...
 Flóra összekulcsolt kézzel járkált a szűk szobában. Másodpercekig csend volt. Majd megszólt:
 — Miért ne? — mondta. — Miért ne? Minden lehetséges! És feltehető, hogy ez sikerül is. Olyan időköt elünk. Különösen másfelé, messze innen.
 A ravaszág átlátszó volt, ezt érezte. Hirtelen abbahagyta a beszédet és ránézett a férfira.
 (Folyt. köv.)

FELVÉTEL A VELIKI-BEČKEREKI MESSINGER KAROLIN féle LEÁNYNEVELŐ INTÉZETBE

a 23 év óta fennálló, a város központján, legegészségesebb helyen épült és a legmodernebb kényelemmel felszerelt leánynevelőintézet felvesz növendékeket elemi, polgári, gimnáziumi, kereskedelmi és továbbképző tanfolyamra. Külön oktatás francia, angol, német nyelv, zongora, hegedű, ének, svéd torna és kézimunkában. Kitűnő ellátás, szigorú felügyelet. Prospektussal szívesen szolgál az IGAZGATÓSÁG.

BÉRBEADOM

stanisicai modernül felszerelt 200 g. napi őrlőképességű vām- és kereskedelmi őzmalomat és két kőseget világító villanyteljesítméssel. A malom közvetlenül a vasútállomás mellett fekszik nagy őrlőkőzet központján. Érdeklődők a bérleti feltételek végett a tulajdonoshoz Blyky János, Nová-Zámky Csehszlovákia, forduljanak.

ÜZLETÁTHELYEZÉS!

Ezuton van szerencsénk nb. vevőink és üzletbarátaink szives tudomására adni, hogy technikai irodánkat Jermenska ul. 3 szám alól Mali Liman 3 szám alá helyezzük át.

FUCHS JÓZSEF és TÁRSAI

NOVISAD, technikai, higiénikus berendezések és speciális vállalat központi fűtésre, vízvezeték és csatornázások vállalata.

Ha fáj a fáj! Ha mosakodik! Ha borotválkozik! Ha melege van!

Legjobban üdit a „GODIVA“ kölni víz!

Legujabb engros árak:

Eau de Cologne qualité supérieure,	110 gr.	16.-	Din.
Eau de Cologne Russe	55 gr.	10.-	Din.
Eau de Cologne de Dame	110 gr.	20.-	Din.
	55 gr.	14.-	Din.

Gyártja: FEUER JÁNOS vegyész-mérnök, modern-tudományos kozmetikai laboratóriuma Subotica, Trenkova ul. 15 A leghigiénikusabb szőpíntőszerek!

85° szesztartalommal! Elsőrangul! Aki jól akar, ezt használja mindig!

A „GODIVA“-féle Eau de Cologne

Legjobb! Legolcsóbb! Legmegbízhatóbb!

NYILTTÉR.

Opravka, prenos i montiranje bagera.

Direkcija Državnih Železnica u Subotici raspisuje za dan 5. avgustu 1925. god. pismenu licitaciju za opravku bagera koji se nalazi u Smederevu i za njegov prenos i montiranje u Direkcijskoj šljunkari kod Bele Crkve.

Predračunska suma iznosi svega 349.000 dinara.

Uslovi licitacije su izloženi kod Gradjevinskog Odeljenja Železničke Direkcije u Subotici gde će se ova licitacija i održati rečenog dana u 11 časova, po odredbama Zakona o Državnom Računovodstvu II. deo čl. 86 do 98 i Pravilnika o njegovom izvršenju.

Ponudjaci su dužni na Glavnoj Blagajni Direkcije Državnih Železnica u Subotici do 10 časova na dan licitacije položiti u gotovom novcu ili hartijama od vrednosti shodno čl. 88. Zakona o Državnom Računovodstvu kauciju u iznosu od 20.000 dinara ako su naši, a od 40.000 dinara ako su strani podanici.

Ponude, taksirane sa 100 dinara podneće se Gradjevinskom Odeljenju Železničke Direkcije u Subotici u zapečaćenim kovčercima sa natpisom „Ponuda za opravku, prenos i montiranje bagera“ Gr. O. Br. 2888/25., Ponudjač N. N. na dan licitacije najkasnije do 11 časova.

Ponudjaci, pri podnošenju ponuda moraju predložiti komisiji dokaze o položenoj kauciji, uverenje o nadmetачkoj sposobnosti i o plaćenju državnog porezu za tekuće tromesečje.

Zastupnici ponudjaca moraju imati od ponudjaca pismeno punomoćje, da ih mogu na ovoj licitaciji zastupati.

Poštom prispele ponude moraju stići pre vremena odredjenog za otvaranje oferata a po red napred pobrojanih priloga imati i izjavu da su ponudjaci uslovi licitacije poznati i da na njih pristaje.

Svi prisutni ponudjaci uslove licitacije potpisuju pre otvaranja oferata.

Ponude, koje ne budu odgovarale ovim uslovima ili budu sastavljene protivno Zakonu o Državnom Računovodstvu neće se uzimati u oćenul.

Ponudjaci sa svojom ponudom ostaju u obavezni 30 dana od dana licitacije.

Gr. O. Br. 2888-25 iz Generalne Direkcije Državnih Železnica Beograd.

Iz Direkcije Državnih Železnica u Subotici. Broj 30.040-1925.

A Temerini Izr. Hitkózség Előljáróságától

Pályázat

A temerini izr. Hitkózség alulírott Előljárósága a lemondás folytán üresedésbe jött hitkózségi kántori (metszői) állásra ezen a pályázatot hirdet.

Pályázónak schochet, ubodék, vekerek képesítéssel és kellemes hanggal kell bírnia, valamint 3 elismert rabbitól kabolesszel kell rendelkeznie. Mohl előnyben részesítettik.

Javadalmazás: Szabadlakás, 2 öl kemény tűzifa, a szokásos schechita és a melléklő-vedelmek.

Fizetés megegyezés szerint.

Az állás f. évi szeptember hó 10-én elfoglalandó. Utiköltségek csak a meghívottak térítettnek meg.

Temerin, 1925. július 23-án.

Zelmanovics Jakab
hitkózségi jegyző

Schossberger Simon
hitkózségi elnök

VELIKI-BEČKEREKRŐL

AZONNAL SZÁLLITHATÓ

I-a két éves

romániai búkkhasab tűzifa

I-a fűtőgáttal

romániai búkkhasítvány

a legelőnyösebb feltételek mellett, minden mennyiségben. Megrendeléseket felvesz

STERN ANTAL VELIKI-BEČSKEREK

Vojvodina (Rózsza) szálló

5735

Podizanje ložionice u polukrugu na stanici Novi-Sad

Direkcija Državnih Železnica u Subotici na temelju rešenja Generalne Direkcije Državnih Železnica G. D. Br. 18042 od 30-og aprila 1925. godine i u smislu članova 86-98. Zakona o Državnom Računovodstvu raspisuje na dan 29-og avgusta 1925. godine prvu ofertalnu licitaciju za izradu drvenih delova gvozdena krovne konstrukcije sistema „Polonso“ i za izvršenje krovopokrivačkih radova sa asbestnim pločicama oko podizanja ložionice u polukrugu na stanici Novi-Sad.

Kaucija od 26.000 dinara odnosno 52.000 dinara za strane državljane polaže se na blagajni Direkcije Državnih Železnica u momentu predviđenoj po čl. 88. Zakona o Državnom Računovodstvu najdalje do 10 časova pre podne na dan licitacije.

Propisno taksirane ponude u zapečaćenom zavoju sa oznakom spolja: „Ponuda za izradu drvenih delova gvozdena krovne konstrukcije sistema „Polonso“ i za izvršenje krovopokrivačkih radova sa asbestnim pločicama oko podizanja ložionice u polukrugu na stanici Novi-Sad od ponudjaca N. N.“ predaju se najkasnije do 11 časova Gradjevinskom Odeljenju Direkcije (Trg Vojvode Putnika br. 9. II. sprat vrata br. 9.)

Pravo za licitaciju imaju samo ona lica i tehnička preduzeća, koja podnesu uverenje o prijavi preduzećmačke radnje za ovu godinu, kao i uverenje o tome da su platila porez za tekuće tromesečje.

Zastupnici ponudjaca pripustiće se licitaciji, ako imaju pismeno punomoćje, da ih mogu na ovoj licitaciji zastupati.

Planovi, obrazac ponude, predračuna troškova i ugovora, opšti i tehnički uslovi mogu se videti i po ceni od 50 dinara nabaviti svakog dana za vreme zvaničnih časova u Gradjevinskom Odeljenju Direkcije.

Naknadne ili telegrafskim putem podnete ponude neće se primiti.

Iz Direkcije Državnih Železnica u Subotici

6128

Br. 17.846/1925.

Objava

Likvidirani Odbor Staro-Bečjske I. Hrišćanske Potrošačke Zadrug svojim poziva svoje verovnike, da u roku od 6 meseci računajući od treće objave, svoja potraživanja objave. St.-Bečej, 27. jula 1925.

Djula Tihanji

predsednik likvidiranog odbora
Kralj Aleksandra ulica

6300

Submesnata i mlinska industrija d. d. u likvidaciji, Šid

Es werden preiswert verkauft:

- 1 Benzinagregat cea 10 KW
- 1 Schnellbohrmaschine
- 1 Revolverdrehbank
- 1 Blechschere
- 1 Abkantmaschine
- 1 Bördelmaschine
- 1 Blechstanzmaschine
- 1 Eisenhobelmaschine
- 1 Stossmaschine
- 2 Tischlerdrehbänke
- 1 elektrischer Aufzug für 3 Etagen
- 1 elektrischer Aufzug für 4 Etagen
- 1 wandernde Laufkatze
- 1 Viehwagen
- Verschiedene Transmissionslager
- Verschiedene Eisen- und Messingmaterial
- ferne Maschinen für Fleischer und Selcher:
- 2 Nebenschneidige Fleischwiegemaschinen
- 3 Autoklave zum Sterilisieren von Büchsenkon-
- serven
- 1 doppelwandiger Dampfbockkessel
- 1 Knochenzerkleinerungsmühle
- 1 Autoklave (100 Lit.)
- 1 Fleischmischmaschine
- 1 Kutter
- 1 Speckschneider
- 1 „LUCULLUS“ Brat- und Backapparat
- 1 Räucher- und Backapparat

alles in gutem Zustande und teilweise noch fabriksneu. Ersten Reflektanten werden alle erwünschten Auskünfte erteilt.

RADIOAKTIV HÖFÜRDŐ

37-50

RÖMERBAD

S. H. S.

RIMSKE-TOPLICE

SZEZON MÁJUS-TÓL-OKTÓBERIG

Csász. kórma, női bajok, idegbántalmak ellen

Penzió 80 dinártól kezdve

Prospektus ingyen

Uj vukovári arckészítő kenőcs szepítő, húmlőhely, sömör, máj-tölt, kelések, fakadékok, forrószági pörseges, orrvörösség és minden egyéb arcvirágzás ellen.

Uj vukovári bőrszépítő szappan poudert, mely az arckendőcsel a használati utasítás szerint alkalmazva, még korosabb egyéneknek is fiatal és fiatal arcot kölcsönöz.

Egy nagy tégely ára 10 dinár, kisebb 5 dinár, szappan 5 dinár, poudert 10 dinár.

Minden tégelyen Krajčović, a készítő arcképe látható.
ZE. KRAJČOVIĆ GYÓGYSZERTÁRA VUKOVÁR

Allandó BUTOR kiállítás

NAGY VÁLASZTÉK EGYSZERES ÉS MŰBUTO. ROKBÓL SZOLG. KIVITELBEN

Megrendelések legelőnyösebb, saját, vagy megadott tervek alapján rendkívüli olcsó árakon

Erdélyi lakberendezési vállalatánál

Subotican, IV. Sudarevičeva ul. 4.

Mindenkinek Mindig KELL BURGIT Mimike Burgit

A nagybátyja volt az első paciense,

aki szegény, mint levélhordó szal adgált szerte a városban. Akkor a tyukszeméi voltak, mint egy-egy levélhőlyeg, amit a kollégái hatalmas és súlyos szeges csizmáikkal stémpáltak le néha-néha. Ilyenkor lefordított fájdalomában és minden kedvét elvesztette hivatásától. Amint egy alkalommal egészen elgyöngyös és agyonkínosva hazafelé ballagott, találkozott „Mimike Burgittal“, aki szeretett nagybácsija fájdalmait annak arcáról olvasta le és nagyon megajándította. Átdadott neki néhány Burgit tyukszeméit és így szól hozzát:

Ezeket a kis tyukszemeket tedd a tyukszeméidre, ezt a nagyot a talpadon lévő bőrkeményedésre és néhány napon belül megszűnnek kínjaid. Apod azután lábaidat Burgit lábfilddel és a kínzófájdalmat okozó tyukszemek csak mint rossz emlék fognak kíséreni. És a Burgit készítmények lényeg megzabodították a nagybácsit rossz szellemétől és még hozzá oly gyökeresen, hogy ma mint öreg ember is vígan ellátja szolgálatát és fűtűrésze szalagdal lépegetés lépésén fel. Ez a sikerült gyógykezelés már 19 évvel igazolta azt, hogy a Burgit tyukszeméifőzser azonnal hat, amintől egybent bárd meggyöngyösödhet ma is, ha a legelőnyösebb gyógy-szerteruban, vagy drogterápiában Burgitot választ. Kérjen okvetlenül eredeti Burgit preparátumot, amit minden jób szakmabeli cég raklaron tart. Ha azonban vétellenél nem volna kapható, ne sajnálja azt a fáradságot, hogy a legelőnyösebb gyógyszertárhoz menjünk ami egybent a legelőnyösebb miatt is ajánlatos.

.....kísérőltam az Önök Burgit nevű készítményét 3 esetben, mindenkor a legelőnyösebb eredménnyel. És a készítmény egy technikai, mint kémiai, illetve gyógyszerészeti szempontból mintaszert és fölélegesen tesz minden operatív beavatkozást, mely ószekszanálitásként látni hátrányosabb, a tyukszemek eltávolítására. Kérlek dr. Compter egészségügyi tanácsára.

A kétős csomagok ára: Burgit tyukszeméitapasz dinár 10.—, Burgit lábfilddé dinár 10.—, 12 kétős csomagolás dinár 100.—.

Burgit G. m. b. H., Freilassing, Bayern.

Fesson! Örmee meg! Folytatjuk!

